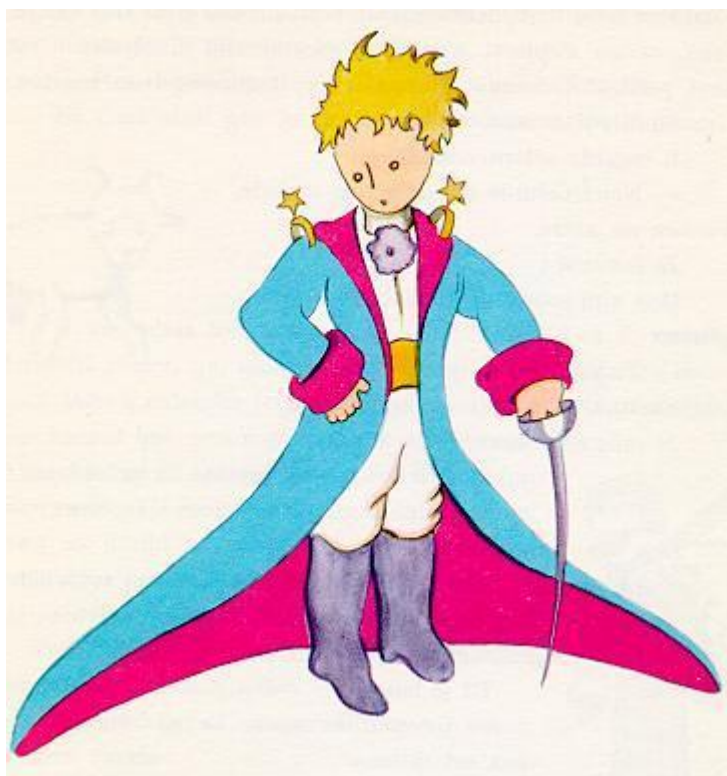

Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ

Ο Μικρός Πρίγκιπας

ΕΝΔΥΜΙΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

2007

Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ - Ο Μικρός Πρίγκιπας

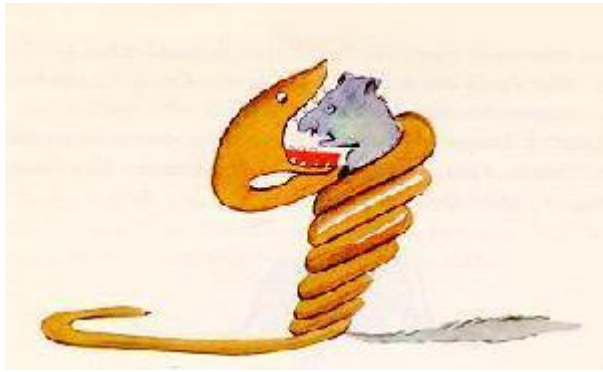
Στον **Leon WERTH**

θα ήθελα να ζητήσω συγγνώμη απ' τα παιδιά που αφιέρωσα το βιβλίο αυτό σ' ένα μεγάλο· ωστόσο, έχω μια σοβαρή δικαιολογία: αυτός ο μεγάλος είναι ο πιο καλός μου φίλος σε τούτο τον κόσμο. Έχω και μια άλλη δικαιολογία: αυτός ο μεγάλος όλα τα καταλαβαίνει, ακόμη και τα παιδικά βιβλία. Έχω και μια τρίτη δικαιολογία: αυτός ο μεγάλος ζει στη Γαλλία, όπου πεινάει και κρύνει. Έχει τόσο μεγάλη ανάγκη από κάποια παρηγοριά. Αν όλοι οι παραπάνω λόγοι δεν είναι αρκετοί, πολύ θα το ήθελα ν' αφιερώσω τούτο το βιβλίο στο παιδί που ήταν άλλοτε αυτός ο μεγάλος. Όλοι οι μεγάλοι ήταν κάποτε παιδιά (Μα λίγοι ίσως ανάμεσά τους το θυμούνται). Διορθώνω, λοιπόν, την αφιέρωσή μου:

Στον **Leon WERTH** ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΜΙΚΡΟ ΠΑΙΔΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Όταν ακόμη ήμουν έξη χρονών, είδα μια υπέροχη ζωγραφιά σ' ένα βιβλίο για το Άγριο Δάσος, που είχε τον τίτλο «Αληθινές Ιστορίες». Έδειχνε ένα τεράστιο φίδι, το βόα, που καταβρόχθιζε κάποιο αγρίμι. Να ένα αντίγραφο κείνης της ζωγραφιάς.

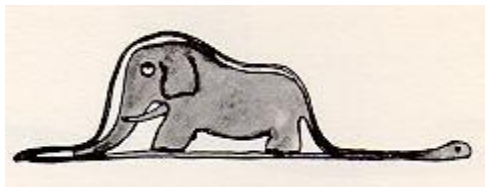
Στο βιβλίο έγραφε: «Οι βόες καταπίνουν τη λεία τους ολόκληρη, χωρίς να τη μασήσουν. Υστερα, καθώς δεν μπορούν μήτε να σαλέψουν, βυθίζονται σε ύπνο για έξη μήνες μέχρι να χωνέψουν».

Στοχάστηκα τότε πολύ πάνω στις περιπέτειες στη ζούγκλα και, με τη σειρά μου, πέτυχα να σκαρώσω την πρώτη μου ζωγραφιά μ' ένα χρωματιστό μολύβι. Τη ζωγραφιά νούμερο 1. Ήταν κάπως έτσι:

Έδειξα το αριστούργημά μου σε μερικούς μεγάλους και τους ρώτησα αν τους φόβιζε.

Εκείνοι μου απάντησαν: Γιατί να μας φοβίσει ένα καπέλο; Το σχέδιό μου δεν έδειχνε ένα καπέλο. Έδειχνε ένα βόα που χώνευε ένα ελέφαντα. Τότε κι εγώ ζωγράφισα την εσωτερική μεριά του βόα, για να μπορέσουν οι μεγάλοι να καταλάβουν. Πάντα τους χρειάζονται εξηγήσεις για να καταλάβουν. Η ζωγραφιά μου νούμερο 2 ήταν κάπως έτσι:

Οι μεγάλοι με συμβούλευσαν να παρατήσω τις ζωγραφιές με τους βόες ανοιχτούς ή κλειστούς και ν' ασχοληθώ καλύτερα με τη γεωγραφία, την ιστορία, την αριθμητική και τη γραμματική.

Έτσι, στα έξη μου χρόνια, εγκατέλειψα μια λαμπρή καριέρα ζωγράφου. Είχα απογοητευθεί από την αποτυχία της ζωγραφιάς μου νούμερο 1 και της ζωγραφιάς μου νούμερο 2. Από μόνοι τους οι μεγάλοι δεν καταλαβαίνουν ποτέ τίποτε κι είναι πολύ κουραστικό για τα παιδιά να τους δίνουν κάθε φορά εξηγήσεις.

Αναγκάστηκα, λοιπόν, να διαλέξω ένα άλλο επάγγελμα κι έτσι έμαθα να οδηγώ αεροπλάνο. Λίγο πολύ πέταξα παντού σ' όλο τον κόσμο. Και η γεωγραφία, αυτό είναι αλήθεια, πολύ μου χρησίμεψε. Μπορούσα ν' αναγνωρίσω με τη πρώτη ματιά την Κίνα από την Αριζόνα.

Αυτό είναι κάτι πολύ χρήσιμο, ιδιαίτερα μάλιστα σαν τυχαίνει να 'χεις χάσει το δρόμο σου τη νύχτα.

Έτσι, στη ζωή μου, γνωρίστηκα με χίλιους δυο ανθρώπους σοβαρούς. Πέρασα χρόνια και χρόνια με μεγάλους και, μάλιστα, τους έζησα από πολύ κοντά. Ωστόσο, αυτό δεν καλυτέρευε και πολύ τη γνώμη μου για την αφεντιά τους.

Όταν κάποτε τύχαινε να συναντήσω κάποιον που μου φαινόταν ότι του έκοβε κάπως περισσότερο, πειραματιζόμουν πάνω του με τη ζωγραφιά νούμερο 1 που την είχα πάντα μαζί μου. Ήθελα να ξέρω αν πραγματικά έβλεπε πέρα από τη μύτη του. Μα κείνος πάντα μου απαντούσε: «Είναι ένα καπέλο». Κι εγώ τότε δεν του μιλούσα ούτε για βόες, ούτε για παρθένα δάση, ούτε γι' αστέρια. Πήγαινα με τα νερά του, γινόμουν σαν κι αυτόν. Του μιλούσα για γέφυρες, για γκολφ, για πολιτική και για γραβάτες. Κι ο μεγάλος έδειχνε πολύ ευχαριστημένος που είχε γνωρίσει ένα το ίδιο σαν κι αυτόν λογικό άνθρωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Έτσι έζησα μόνος, χωρίς κανένα που μαζί του να μπορώ να μιλήσω πραγματικά, μέχρι που έξι μήνες πριν, είχα ένα ατύχημα πάνω από την έρημο της Σαχάρας. Κάτι είχε σπάσει στον κινητήρα του αεροπλάνου μου και, καθώς δεν είχα μαζί μου ούτε μηχανικό, ούτε ταξιδιώτες, ετοιμαζόμουν να κάνω ολομόναχος, μια δύσκολη επισκευή.

Το πρώτο βράδυ λοιπόν κοιμήθηκα πάνω στην άμμο, χίλια μίλια μακριά από κάθε κατοικημένη περιοχή. Ήμουν πολύ πιο απομονωμένος απ' όσο ένας ναυαγισμένος πάνω σε σχεδία καταμεσής στον απέραντο ωκεανό. Έτσι, δεν είναι καθόλου δύσκολο να φανταστείτε την έκπληξή μου όταν τα χαράματα, με ξύπνησε μια παράξενη σιγανή φωνούλα που έλεγε:

- Αν έχετε την καλοσύνη... παρακαλώ ζωγραφίστε μου ένα αρνάκι!

- Ε!

- Ζωγραφίστε μου ένα αρνάκι...

Τινάχτηκα όρθιος σαν να με είχε χτυπήσει κεραυνός. Έτριψα και ξανά 'τριψα τα μάτια μου. Κοίταξα και ξανακοίταξα μ' επιμονή. Κι είδα ένα πολύ παράξενο μικροσκοπικό ανθρώπακι που με παρατηρούσε προσεχτικά.

Να το καλύτερο πορτρέτο του που, αργότερα, κατάφερα να κάνω. Όμως, το σχέδιο μου, σίγουρα, είναι πολύ λιγότερο γοητευτικό από το μοντέλο. Αυτό δεν είναι φταίξιμο δικό

μου. Πολύ είχα απογοητευθεί από τότε που, στα έξη μου χρόνια, οι μεγάλοι μ' έκαναν να χάσω το θάρρος μου όταν θέλησα ν' ακολουθήσω το επάγγελμα του ζωγράφου, με αποτέλεσμα να μη μάθω να ζωγραφίζω τίποτε άλλο εκτός από βόες κλεισμένους και βόες ανοιχτούς.

Κοίταζα κείνη την οπτασία με μάτια γουρλωμένα από την κατάπληξη. Μην ξεχνάτε πως βρισκόμουν χίλια μίλια μακριά από κάθε κατοικημένη περιοχή. Ωστόσο, το μικρούλικό μου ανθρωπάκι δεν μου φαινόταν να 'χει χάσει το δρόμο του, ούτε να 'χει πεθάνει από την κούραση, ούτε από την πείνα ή τη δίψα, μήτε από το φόβο. Σε καμιά περίπτωση δεν έδειχνε ένα παιδί χαμένο καταμεσής στην απέραντη έρημο, χίλια μίλια μακριά από κάθε κατοικημένη περιοχή.

Όταν καμιά φορά τα κατάφερα επιτέλους να μιλήσω, του είπα:

- Μα τι κάνεις 'δω πέρα;

Και τότε μου ξανά 'πε ολότελα απλά και ήρεμα, σαν να 'ταν κάτι πολύ σοβαρό:

- Παρακαλώ σας... ζωγραφίστε μου ένα αρνί... Όταν το μυστήριο είναι καταπιεστικά εντυπωσιακό,

δεν τολμά κανείς να μην υπακούσει. Όσο παράλογο κι αν μου φαινόταν να συμβαίνουν όλ' αυτά χίλια μίλια μακριά από όλες τις κατοικημένες περιοχές, κι ενώ παράλληλα κινδύνευα να χάσω τη ζωή μου, έβγαλα απ' την τσέπη μου ένα φύλλο χαρτιού και το στυλό μου. Όμως τότε θυμήθηκα ότι εκείνο που προπάντων είχα σπουδάσει ήταν η γεωγραφία, η ιστορία, η αριθμητική και η γραμματική και (μ' ένα κάπως μελαγχολικό τόνο), είπα στο μικρό ανθρωπάκι πως δεν ήξερα να ζωγραφίζω.

- Αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Ζωγράφισέ μου ένα αρνάκι.

Καθώς δεν είχα ζωγραφίσει ποτέ μου αρνάκι, έφτιαξα για χάρη του μια από τις δυο όλες κι όλες ζωγραφιές που ήξερα να κάνω. Ένα βόα κλειστό.

Κι απέμεινα αποσβολωμένος ακούγοντας το μικρό ανθρωπάκι να μου απαντά:

- Όχι! Όχι! Δεν θέλω ένα ελέφαντα μέσα σ' ένα βόα. Ένας βόας είναι πολύ επικίνδυνος κι ένας ελέφαντας είναι πολύ άβολος. Στο σπίτι μου όλα είναι μικρά. Εκείνο που μου χρειάζεται είναι ένα αρνάκι. Ζωγράφισέ μου ένα αρνάκι.

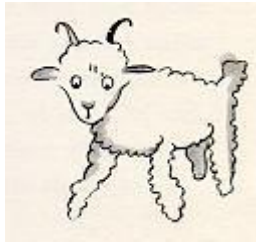
Τότε το ζωγράφισα.

Το κοίταξε προσεκτικά κι ύστερα είπε:

- Όχι! Αυτό είναι κιάλας πολύ άρρωστο. Φτιάξε μου ένα άλλο.

Ζωγράφισα πάλι.

Ο φίλος μου χαμογέλασε ευγενικά, αποφεύγοντας μ' επιείκεια να μου κάνει κριτική:

- Το βλέπεις πολύ καλά... αυτό δεν είναι αρνάκι, είναι ένα κριάρι. Έχει κέρατα...

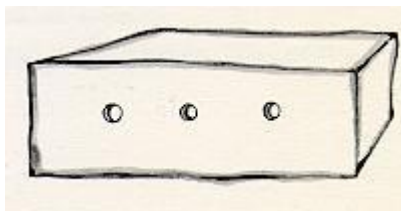
Έφτιαξα ξανά τη ζωγραφιά μου.

Όμως κι αυτή την αρνήθηκε, το ίδιο όπως και τις δυο προηγούμενες:

- Αυτό είναι πολύ γέρικο. Θέλω ένα αρνάκι που να ζει για πολύ καιρό.

Χάνοντας τότε την υπομονή μου και, καθώς βιαζόμουν να ξεμοντάρω τον κινητήρα μου, σκάρωσα στα γρήγορα τούτο το σχέδιο και το 'σπρωξα προς το μέρος του.

- Αυτή είναι η κάσα. Το αρνάκι που θέλεις είναι μέσα.

Ωστόσο, πολύ ξαφνιάστηκα, βλέποντας να φωτίζεται το πρόσωπο του μικρού μου κριτή:

- Είναι ακριβώς όπως το ήθελα! Νομίζεις πως θα χρειάζεται πολύ χορτάρι αυτό το αρνάκι;

- Γιατί;

- Το σπίτι μου είναι πολύ μικρό...

- Σίγουρα δεν θα 'χεις πρόβλημα. Σου έδωσα ένα πολύ μικρούτσικο αρνάκι.

Έσκυψε το κεφάλι του πάνω απ' τις ζωγραφιές:

- Δεν είναι και τόσο μικρό... Μπα... αποκοιμήθηκε... Έτσι έκανα τη γνωριμία με το μικρό πρίγκιπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Μου χρειάστηκε πολύς καιρός για να καταλάβω από που ερχόταν. Ο μικρός πρίγκιπας που μου έκανε πολλές ερωτήσεις, έδειχνε να μην ακούει ποτέ τις δικές μου. Μερικά λόγια που λέγονταν έτσι στην τύχη, ήταν εκείνα που λίγο-λίγο μου τα φανέρωσαν όλα. Έτσι, όταν για πρώτη φορά είδε το αεροπλάνο μου, (δεν το 'χω σκοπό να το σχεδιάσω, είναι ένα πολύ πολύπλοκο σχέδιο για μένα), ρώτησε:

- Τι 'ναι τούτο 'δω το πράμα;

- Δεν είναι ένα πράμα. Αυτό πετάει. Αυτό είναι ένα αεροπλάνο. Είναι το αεροπλάνο μου.

Και πολύ περήφανος τον πληροφόρησα ότι πετούσα. Τότε φώναξε:

- Πως! Έχεις πέσει από τον ουρανό!...

- Μάλιστα, έκανα με μετριοφροσύνη

- Αχ! Αυτό κι αν είναι αστείο...

Κι ο μικρός πρίγκιπας δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα πολύ όμορφο ξέσπασμα γέλιου, που εμένα πολύ με θύμωσε.

- Καθόλου δεν μ' αρέσει να μην παίρνουν οι άλλοι στα σοβαρά τις κακοτυχίες μου.
Υστερα πρόσθεσε:

- Τότε, το ίδιο κι εσύ ήρθες από τον ουρανό. Από ποιο πλανήτη είσαι;

Τότε το μυαλό μου φωτίστηκε από μια λάμψη, σχετικά με το μυστήριο της παρουσίας του και τον ρώτησα απότομα:

-Έχεις έρθει, λοιπόν, από κάποιο άλλο πλανήτη;

Όμως, δεν μου απάντησε. Κουνούσε πέρα-δώθε απαλά το κεφάλι του, κοιτάζοντας συνέχεια το αεροπλάνο μου:

- Είναι αλήθεια, είπε, πως με τούτο 'δω το πράμα, δεν γίνεται να 'χεις έρθει από πολύ μακριά...

Και παραδόθηκε σε μια ονειροπόληση που κράτησε πολλή ώρα. Υστερα, βγάζοντας το αρνάκι μου απ' την τσέπη του, βυθίστηκε σε έκσταση, αποθαυμάζοντας το θησαυρό του.

Φανταζόσαστε πόσο αναστατώθηκα από αυτή την μισο-εκμυστήρευση για «τους άλλους πλανήτες». Προσπάθησα, λοιπόν, να μάθω περισσότερα:

- Από που έχεις έρθει, μικρό μου ανθρωπάκι; Που είναι αυτό που λες «σπίτι μου». Που θέλεις να πας το αρνάκι μου;

Αφού απόμεινε για κάμποση ώρα να στοχάζεται σωπαίνοντας, μου απάντησε:

- Αυτό που βολεύει με την κάσα που μου έδωσες είναι ότι τη νύχτα θα του χρησιμεύσει για σπίτι.

- Και βέβαια. Κι αν είσαι ευγενικός μαζί μου, θα σου δώσω κι ένα σκοινί να το δένεις όσο είναι μέρα. Κι ακόμη ένα πάσαλο.

Η πρότασή μου φάνηκε να μην αρέσει καθόλου στο μικρό πρίγκιπα.

- Να το δένω; Τι παράξενη ιδέα!

- Μα αν δεν το δένεις, θα πάει ένας θεός ξέρει που και θα χαθεί.

Κι ο φίλος μου απάντησε πάλι μ' ένα καινούριο ξέσπασμα γέλιου.

- Μα που νομίζεις ότι θα θελήσει να πάει;

- Το που, δεν έχει σημασία. Ίσια μπροστά του... Τότε ο μικρός πρίγκιπας παρατήρησε με ύφος σοβαρό:

- Αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Είναι τόσο μικρούτσικο το σπίτι μου!

Και με κάποια μελαγχολία, ίσως, πρόσθεσε:

- Ίσια μπροστά σου, δεν μπορείς να πας πολύ μακριά...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Έτσι είχα μάθει ένα πράγμα πολύ σημαντικό: ότι ο πλανήτης από όπου είχε έρθει ήταν λίγο πιο μεγάλος από ένα σπίτι!

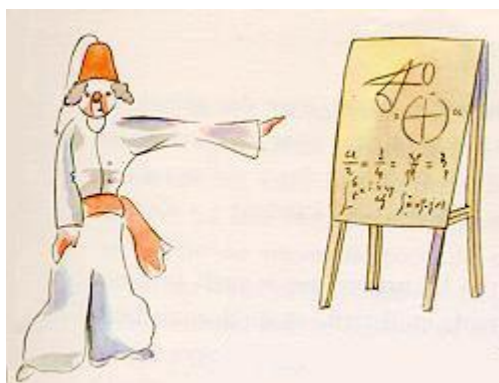
Αυτό δεν μπορούσε να με παραξενέψει και πολύ. Ήξερα πολύ καλά πως εκτός από τους μεγάλους πλανήτες, όπως η Γη, ο Δίας, ο Άρης, η Αφροδίτη, που σ' αυτούς είχαν δώσει ονόματα, υπήρχαν ανάμεσά τους και εκατοντάδες άλλοι που, μερικές φορές, πολύ δυσκολεύτηκαν να τους διακρίνουν με το τηλεσκόπιο.

Όταν ένας αστρονόμος ανακαλύπτει έναν απ' αυτούς, του δίνει για όνομα έναν αριθμό. Τον ονομάζει, για παράδειγμα: «Ο αστεροειδής **3251**».

Υπάρχουν σοβαροί λόγοι που με κάνουν να πιστεύω ότι ο πλανήτης απ' όπου είχε έρθει ο μικρός πρίγκιπας είναι ο αστεροειδής **B 612**. Αυτό τον αστεροειδή δεν τον είχαν διακρίνει με το τηλεσκόπιο παρά μονάχα μια φορά στα **1909** κι εκείνος που τον ανακάλυψε ήταν ένας Τούρκος αστρονόμος.

Είχε κάνει τότε μια μεγαλόπρεπη παρουσίαση της ανακάλυψής του σε ένα Διεθνές Συνέδριο Αστρονομίας. Αλλά κανείς δεν τον πίστεψε εξαιτίας της φορεσιάς του. Έτσι είναι οι μεγάλοι.

Ευτυχώς για τη φήμη του αστεροειδούς **B 612**, ένας Τούρκος δικτάτορας με την ποιινή θανάτου, επέβαλε στο λαό του να ντύνεται όπως οι Ευρωπαίοι. Ο αστρονόμος ξανά 'κανε την παρουσίαση αργότερα, φορώντας ένα πολύ κομψό κοστούμι. Και τούτη τη φορά, όλος ο κόσμος χειροκρότησε μ' ενθουσιασμό την ανακάλυψή του.

Αν σας διηγήθηκα αυτές τις λεπτομέρειες σχετικά με τον αστεροειδή **B 612**, όπως και αν σας εμπιστεύτηκα τον αριθμό του, αυτό έγινε εξαιτίας των μεγάλων.

Οι μεγάλοι αγαπούν τους αριθμούς.

Σαν τύχει να τους μιλήσετε για ένα καινούριο φίλο, εκείνοι δεν σε ρωτάνε ποτέ για κάτι το ουσιαστικό. Δεν σου λένε ποτέ: «Ποιος είναι ο τόνος της φωνής του; Ποια παιχνίδια του αρέσουν; Κάνει συλλογή με πεταλούδες;». Εκείνοι σας ρωτούν: «Πόσων χρονών είναι; Πόσα αδέρφια έχει; Ποιο είναι το βάρος του; Πόσα κερδίζει ο πατέρας του;»

Τότε μόνο πιστεύουν ότι τον ξέρουν. Αν πείτε σε κάποιον από τους μεγάλους: «Είδα ένα σπίτι με ροζ τούβλα, γεράνια στα παράθυρα και περιστέρια στη στέγη», ποτέ δεν θα τα καταφέρει να φανταστεί αυτό το σπίτι. Πρέπει να του πεις: «Είδα ένα σπίτι που αξίζει πάνω από εκατό χιλιάδες φράγκα». Τότε εκείνος θα φωνάξει: «Πόσο όμορφο είναι!»

Έτσι, αν τους πείτε: «Η απόδειξη ότι ο μικρός πρίγκιπας δεν ήταν φανταστικό πρόσωπο, είναι το ότι ήταν χαριτωμένος, πως γελούσε και πως ήθελε ένα αρνάκι. Όταν κανείς θέλει ένα αρνάκι, αυτό είναι απόδειξη ότι υπάρχει». Θ' ανασηκώσουν τους ώμους και θα σου φερθούν όπως συνηθίζουν να συμπεριφέρονται όταν έχουν να κάνουν με παιδιά!

Μα αν τους πείτε: «Ο πλανήτης απ' όπου ήρθε είναι ο αστεροειδής **B 612**», τότε θα πειστούν και δεν θα σας ζαλίσουν με τις ερωτήσεις τους. Έτσι είναι αυτοί, δεν πρέπει να

τους κρατάμε κακία. Τα παιδιά δεν πρέπει να είναι πολύ αυστηρά με τους μεγάλους, πρέπει να δείχνουν επιείκεια απέναντι τους.

Βέβαια, όμως, εμείς που καταλαβαίνουμε τη ζωή, κοροϊδεύουμε τα νούμερα! Θα προτιμούσα ν' αρχίσω την ιστορία όπως άρχιζαν παλιά τα παραμύθια. Θα προτιμούσα να πω:

«Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας μικρός πρίγκιπας που κατοικούσε σ' ένα μικρό πλανήτη, μόλις πιο μεγάλο από τον ίδιο και που είχε ανάγκη από ένα φίλο...» Για κείνους που καταλαβαίνουν τη ζωή, η διατύπωση αυτή θα έδειχνε πολύ περισσότερο αληθινή.

Γιατί δεν θα μου άρεσε να διαβαστεί το βιβλίο μου με επιπολαιότητα. Νιώθω τόση θλίψη, καθώς διηγούμαι τούτες τις αναμνήσεις. Έχουν κιόλας περάσει έξη χρόνια από τότε που ο φίλος μου έφυγε μαζί με το αρνάκι του. Κι αν εδώ κάνω μια προσπάθεια να τον περιγράψω, αυτό γίνεται για να μην τον ξεχάσω. Είναι πολύ θλιβερό να ξεχνάς ένα φίλο. Δεν έχουν ένα φίλο όλοι οι άνθρωποι. Μπορεί κι εγώ να καταντήσω σαν τους μεγάλους, που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι τα νούμερα. Κι ακόμη, ακριβώς γι' αυτό πήγα κι αγόρασα ένα κουτί με χρώματα και κραγιόνια. Είναι σκληρό να ξαναρχίζεις να σχεδιάζεις στη δική μου ηλικία, σαν δεν το έχεις ξανακάνει παρά μονάχα τότε με τον κλειστό και τον ανοιχτό βόα, στα έξη μου χρόνια!

Θα δοκιμάσω, φυσικά, να ζωγραφίσω δικά του πορτρέτα που να του μοιάζουν όσο πιο πολύ γίνεται. Μα δεν είμαι απόλυτα σίγουρος πως θα τα καταφέρω. Μια ζωγραφιά πάει καλούτσικα, μα η άλλη δεν μοιάζει και πολύ. Κάνω ακόμη λάθος και σχετικά με το μπίο του. Εδώ ο μικρός πρίγκιπας είναι πολύ μεγάλος. Εκεί είναι πιο μικρός. Το ίδιο είμαι διστακτικός και με το χρώμα του κοστουμιού του. Σ' αυτές τις περιπτώσεις δοκιμάζω

διάφορες αποχρώσεις μέχρι να τα καταφέρω κάπως. Ωστόσο, όλ' αυτά θα πρέπει να μου τα συγχωρήσετε. Ο φίλος μου δεν έδινε ποτέ εξηγήσεις.

Καθόλου απίθανο να με νόμιζε όμοιό του. Όμως εγώ, δυστυχώς, δεν ξέρω κάποιο τρόπο για να βλέπω τα αρνάκια μέσα από τις κάσες. Ίσως είμαι κάπως σαν και τους μεγάλους. Θα πρέπει να 'χω γεράσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Κάθε μέρα μάθαινα και κάτι σχετικά με τον πλανήτη του, για την αναχώρηση, για το ταξίδι. Όλα αυτά προέρχονταν από συλλογισμούς που γίνονταν έτσι στην τύχη. Με τον ίδιο τρόπο έμαθα την τρίτη μέρα το δράμα των μπαομπάμπ.

Και τούτη τη φορά, αυτό έγινε χάρη στο αρνάκι, γιατί ξαφνικά, σαν να τον είχε κυριεύσει μια τρομερή αμφιβολία, ο μικρός πρίγκιπας με ρώτησε:

- Να 'ναι άραγε αλήθεια, δεν είναι, πως τα αρνιά τρώνε τα χαμηλά δεντράκια;

- Ναι, αλήθεια είναι.

- Α! είμαι πολύ ευχαριστημένος γι' αυτό.

Δεν καταλάβαινα γιατί ήταν τόσο σημαντικό το ότι τα αρνιά τρώνε τα μικρά δέντρα. Μα ο μικρός πρίγκιπας πρόσθεσε:

- Επομένως τρώνε και τα μπαομπάμπ;

Χρειάστηκε να επισημάνω στον μικρό πρίγκιπα πως τα μπαομπάμπ δεν είναι μικρά δεντράκια αλλά μεγάλα δέντρα, ψηλά σαν τις εκκλησίες και πως ακόμη κι αν έπαιρνε κοντά του ένα ολόκληρο κοπάδι από ελέφαντες, το κοπάδι εκείνο δεν θα τα κατάφερε να φτάσει στην κορφή ενός μονάχα μπαομπάμπ.

Η ιδέα του κοπαδιού με τους ελέφαντες έγινε αιτία να βάλει τα γέλια ο μικρός πρίγκιπας.

- Θα χρειαζόταν να τους βάλω τον ένα πάνω στον άλλο...

Αλλά παρατήρησε, αποδείχνοντας ότι δεν του έλειπε η σοφία:

- Πριν μεγαλώσουν τα μπαομπάμπ είναι κι αυτά μικρά και χαμηλά.

- Πολύ σωστά! Αλλά γιατί θέλεις να τρώνε τα αρνιά σου τα μικρά μπαομπάμπ;

Μου απάντησε: «Καλά! Θα δούμε!» Σαν κάτι εκεί να ήταν πολύ φανερό. Και μου χρειάστηκε να επιστρατεύσω όλη μου την εξυπνάδα για να καταλάβω από μόνος μου αυτό το πρόβλημα.

Και πραγματικά, πάνω στον πλανήτη του μικρού πρίγκιπα, όπως και σε όλους τους πλανήτες, υπάρχουν και καλά χορτάρια και κακά χορτάρια.

Όπως είναι φυσικό, από τους καλούς σπόρους, βγαίνουν καλά χορτάρια κι από τους κακούς σπόρους κακά χορτάρια. Όμως, οι σπόροι κοιμούνται κρυμμένοι κάτω από την επιφάνεια της γης μέχρι να μπει σε κάποιο από αυτούς η ιδέα να ξυπνήσει. Τότε τεντώνεται και δειλά-δειλά πετάει προς τον ήλιο ένα πολύ όμορφο βλασταράκι. Αν τύχει να 'ναι κάποιο βλασταράκι ραδικιού ή τριανταφυλλιάς μπορεί κανείς να το αφήσει να ξεπεταχτεί όπως εκείνο θέλει. Ωστόσο, αν πρόκειται για κανένα κακό φυτό, αμέσως μόλις το αναγνωρίσεις, πρέπει να το ξεριζώσεις. Όμως, πάνω στον πλανήτη του μικρού πρίγκιπα βρισκόνταν σπόροι τρομεροί... αυτοί ήταν οι σπόροι του μπαομπάμπ. Το έδαφος του μικρού πλανήτη ήταν γεμάτο.

Ένα μπαομπάμπ, λοιπόν, σαν αργήσεις το ξεριζώσεις, ποτέ πια δεν θα τα καταφέρεις να το ξεφορτωθείς. Σκεπάζει ολόκληρο τον πλανήτη. Τον τρυπάει με τις ρίζες του. Κι αν ο πλανήτης είναι πολύ μικρός και τα μπαομπάμπ πάρα πολλά, θα τιναχτεί σε χίλια κομμάτια.

- Αυτό είναι ένα θέμα πειθαρχίας, μου έλεγε αργότερα ο μικρός πρίγκιπας. Όταν τελειώνει κανείς το πρωί την τουαλέτα του, πρέπει να αρχίσει να κάνει με πολύ φροντίδα και την τουαλέτα του πλανήτη. Είναι αναγκασμένος να ξεριζώνει τα μπαομπάμπ το ένα μετά το άλλο, αμέσως μόλις τα διακρίνει να 'χουν φυτρώσει μαζί με τις τριανταφυλλιές που μ' αυτές μοιάζουν πολύ όταν είναι αρκετά μικρά. Είναι μια δουλειά πολύ βαρετή, μα πολύ εύκολη.

Και μια μέρα με συμβούλευσε να προσπαθήσω να φτιάσω μια όμορφη ζωγραφιά, έτσι ώστε να μπορέσουν να το καταλάβουν καλύτερα τα παιδιά της πατρίδας μου. «Αν μια μέρα τύχει να τη δουν, μου έλεγε, θα τους φανεί πολύ χρήσιμη. Μερικές φορές δεν βλέπεις ν' αναβάλλεις μια δουλειά για αργότερα. Όμως, όταν πρόκειται για μπαομπάμπ, αυτό είναι πάντα καταστροφή. Ξέρω έναν πλανήτη, όπου κάθεταί ένας τεμπέλης. Είχε βαρεθεί να βγάλει τρία μικρά δεντράκια...»

Κι ακολουθώντας τις οδηγίες του μικρού πρίγκιπα, ζωγράφισα κείνο 'κει τον πλανήτη. Καθόλου δεν μ' αρέσει να παίρνω ύφος ηθικολόγου. Όμως, ο κίνδυνος από τα μπαομπάμπ είναι τόσο λίγο γνωστός και οι κίνδυνοι που διατρέχει εκείνος που θα χαθεί σ' ένα αστεροειδή τόσο μεγάλοι που, για μια μόνο φορά, θα κάνω εξαίρεση, παραμερίζοντας την επιφύλαξή μου. Λέω: «Παιδιά! Προσέξτε τα μπαομπάμπ!» Αυτό το κάνω για να προειδοποιήσω τους φίλους μου για ένα κίνδυνο που τους απειλεί τώρα και πολύ καιρό, όπως κι εμένα τον ίδιο, που τόσο σκληρά δούλεψα για κείνη και τη ζωγραφιά. Το μάθημα που θα δώσω, αξίζει και με το παραπάνω τον κόπο. Θ' αναρωτιόσαστε ίσως: Γιατί σε τούτο το βιβλίο δεν υπάρχουν κι άλλες το ίδιο υπέροχες ζωγραφίες σαν κι εκείνη με τα μπαομπάμπ; Η απάντηση είναι πολύ απλή: Δοκίμασα, μα δεν τα κατάφερα. Σαν ζωγράφιζα τα μπαομπάμπ, ένιωσα να με κυριεύει το συναίσθημα ότι έπρεπε να βιαστώ όσο γινόταν περισσότερο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Α! μικρέ πρίγκιπα, κατάλαβα έτσι λίγο-λίγο τη μικρή μελαγχολική σου ζωή. Για πολύν καιρό δεν είχες άλλη διασκέδαση από το να χαίρεσαι τα υπέροχα χρώματα που σκόρπιζε βασιλεύοντας ο ήλιος. Έμαθα τούτη την καινούρια λεπτομέρεια το πρωί της τέταρτης μέρας όταν μου είπες:

- Πολύ μου αρέσουν τα ηλιοβασιλέματα. Πάμε να δούμε ένα ηλιοβασίλεμα...

Μα πρέπει να περιμένουμε...

- Να περιμένουμε τι;

- Να περιμένουμε μέχρι να πέσει ο ήλιος. Στην αρχή φάνηκες να ξαφνιάζεσαι κι ύστερα γέλασες με τον ίδιο σου τον εαυτό. Και μου είπες:

- Πάντα νομίζω πως είμαι στο σπίτι μου!

Πραγματικά, όταν είναι μεσημέρι στην Αμερική, στη Γαλλία, όλος ο κόσμος το ξέρει, ο ήλιος βασιλεύει. Δεν θα χρειαζόταν παρά να μπορεί κανείς να πάει στη Γαλλία σ' ένα λεπτό για να χαρεί το ηλιοβασίλεμα. Δυστυχώς, όμως, η Γαλλία είναι πάρα πολύ μακριά. Πάνω στο μικρό σου πλανήτη, όμως, θα σου ήταν αρκετό να τραβήξεις την καρέκλα σου μερικά βήματα πιο πέρα. Και τότε θα 'βλεπες το δειλινό κάθε φορά που θα το 'θελες...

- Μια μέρα είδα τον ήλιο να βασιλεύει σαραντατρείς φορές!

Και λίγο μετά, πρόσθεσε:

- Ξέρεις... όταν είναι κανείς έτσι λυπημένος, του αρέσουν τα ηλιοβασιλέματα...

- Τη μέρα που τα είδες σαραντατρείς φορές ήσουν, λοιπόν, τόσο πολύ λυπημένος;

Μα ο μικρός πρίγκιπας δεν απάντησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Την πέμπτη μέρα, πάντα χάρη στο αρνάκι, τούτο το μυστικό της ζωής του μικρού πρίγκιπα μου αποκαλύφτηκε. Με ρώτησε κάπως απότομα, χωρίς κανένα άλλο πρόλογο, σαν να 'ταν αποτέλεσμα ενός προβλήματος που το είχε μελετήσει για πολύν καιρό χωρίς να εξωτερικεύει τις σκέψεις του.

- Ένα αρνάκι, μια και τρώει τα μικρά δέντρα, τρώει και τα λουλούδια;

- Ένα αρνάκι τρώει ότι βρεθεί μπροστά του.

- Ακόμη και τα λουλούδια που έχουν αγκάθια;

- Ναι. Ακόμη και τα λουλούδια που έχουν αγκάθια.

- Και τότε σε τι τους χρησιμεύουν τα αγκάθια;

Δεν το ήξερα αυτό. Κείνη τη στιγμή ήμουνά πολύ απασχολημένος, καθώς προσπαθούσα να λασκάρω ένα μαγκωμένο μπουλόνι του κινητήρα μου. Ένωθα ανήσυχος γιατί η βλάβη έδειχνε να 'ναι πολύ σοβαρή και το νερό που λιγότευε, άρχιζε να με κάνει να φοβάμαι το χειρότερο.

- Και σε τι χρησιμεύουν τ' αγκάθια;

Όταν έκανε μίαν ερώτηση, ο μικρός πρίγκιπας δεν υποχωρούσε ποτέ. Ήμουνά θυμωμένος με το μπουλόνι μου κι απάντησα αδιάφορα:

- Τ' αγκάθια σε τίποτε δεν χρησιμεύουν, είναι μία καθαρή κακοτροπιά από τη μεριά των λουλουδιών!

- Ω!

Όμως, ύστερα από ένα μικρό διάστημα σιωπής, μου πέταξε μ' ένα είδος μνησικακίας:

- Δεν σε πιστεύω! Τα λουλούδια είναι αδύναμα, λεπτούλικά. Δεν έχουν πονηριά. Επιβιώνουν όπως μπορούν. Πιστεύουν πως είναι τρομερά με τ' αγκάθια τους...

Δεν έδωσα καμιά απάντηση. Κείνη τη στιγμή σκεφτόμουνά: «αν τούτο το μπουλόνι συνεχίσει ν' αντιστέκεται, θα το πετάξω έξω με μία σφυριά».

Ο μικρός πρίγκιπας διέκοψε πάλι τις σκέψεις μου:

- Και πιστεύεις, εσύ, πως τα λουλούδια...

- Μα όχι! Όχι, βέβαια! Δεν πιστεύω τίποτε! Απάντησα έτσι αδιάφορα, χωρίς να το πολυσκεφτώ. Είμαι απασχολημένος, εγώ, με σοβαρά πράγματα!

Με κοίταξε κατάπληκτος.

- Με σοβαρά πράγματα!...

Με κοίταζε έτσι όπως ήμουν με το σφυρί στο χέρι, τα δάχτυλα μαύρα από το γράσο, σκυμμένο πάνω από ένα πράγμα που του φαινόταν πάρα πολύ άσχημο.

- Μιλάς κι εσύ όπως οι μεγάλοι!

Τα λόγια του μ' έκαναν να νιώσω ντροπή. Μα κείνος, δίχως καθόλου να με λυπηθεί, πρόσθεσε:

- Όλα τα μπερδεύεις, εσύ... όλα τα ανακατώνεις!

Στ' αλήθεια ήταν πολύ θυμωμένος. Κουνούσε στον αέρα τα χρυσόξανθα μαλλιά του:

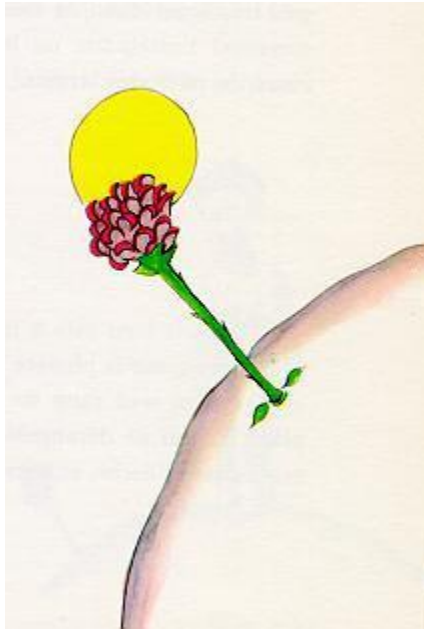
- Ήξερα ένα πλανήτη όπου υπάρχει ένας κύριος πολύ κόκκινος. Ποτέ του δεν είχε μυριστεί ένα λουλούδι. Ποτέ του δεν είχε κοιτάξει ένα αστέρι. Ποτέ του δεν είχε αγαπήσει κανένα. Ποτέ του δεν έκανε τίποτ' άλλο εκτός από λογαριασμούς. Κι όλη τη μέρα έλεγε και ξανά 'λεγε συνέχεια: «Είμαι σοβαρός άνθρωπος! Είμαι ένας σοβαρός άνθρωπος!», κι αυτό τον έκανε να φουσκώνει από περηφάνια! Μα αυτός δεν είναι άνθρωπος, είναι ένα μανιτάρι!

- Ένα τι;

- Ένα μανιτάρι!

Ο μικρός πρίγκιπας είχε γίνει τώρα κατάχλωμος απ' το θυμό του.

- Τώρα και εκατομμύρια χρόνια, τα λουλούδια πετάνε αγκάθια. Κι όμως, τώρα και εκατομμύρια χρόνια, τα αρνιά τρώνε τα λουλούδια. Δεν είναι, λοιπόν, σοβαρό θέμα να προσπαθείς να καταλάβεις γιατί τα λουλούδια κουράζονται τόσο πολύ για να ξεπετάνε αγκάθια που ποτέ δεν χρησιμεύουν σε τίποτα; Δεν είναι σημαντικό πρόβλημα ο πόλεμος ανάμεσα στα αρνιά και τα λουλούδια; Δεν είναι πολύ πιο σοβαρό και πιο σημαντικό από τους λογαριασμούς ενός χοντρού κόκκινου κυρίου; Κι αν εγώ ήξερα ένα μοναδικό στον κόσμο λουλούδι, που δεν υπήρχε πουθενά αλλού, εκτός από τον πλανήτη μου και που ένα μικρό αρνί μπορεί να το καταστρέψει με μια χαψιά, έτσι, ένα πρωί, χωρίς να καθόλου να σκεφτεί αυτό που κάνει, αυτό δεν είναι σημαντικό και σοβαρό θέμα;

Κοκκίνισε, ύστερα πρόσθεσε:

- Αν κάποιος αγαπάει ένα λουλούδι που δεν υπάρχει παρά μόνο ένα δείγμα του μέσα σε εκατομμύρια και εκατομμύρια αστέρια, αυτό είναι αρκετό για να νιώθει ευτυχισμένος όταν το κοιτάζει. Σκέπτεται «Το λουλούδι μου είναι κάπου εκεί...» Μα αν το μικρό αρνί φάει το λουλούδι, θα 'ναι για κείνο σαν να είχαν ξαφνικά σβηστεί όλα τ' αστέρια! Κι αυτό δεν είναι σημαντικό!...

Δεν μπόρεσε να προσθέσει τίποτε περισσότερο. Απότομα ξέσπασε σε λυγμούς. Είχε πέσει η νύχτα. Είχα παρατήσει τα εργαλεία μου. Άρχισα να χλευάζω τον εαυτό μου για το σφυρί μου, για το μπουλόνι μου, για τη δίψα, για το θάνατο. Πάνω σ' ένα αστέρι, ένα πλανήτη, το δικό μου, τη Γη, βρισκόταν ένας μικρός πρίγκιπας που χρειαζόταν παρηγοριά! Τον πήρα αγκαλιά. Τον κούνησα πέρα-δώθε, νανουρίζοντάς τον. Του ψιθύριζα: «Το λουλούδι που αγαπάς δεν κινδυνεύει πια... Ζωγράφισα ένα φίμωτρο στο αρνάκι σου... Θα ζωγραφίσω και μια πανοπλία για το λουλούδι σου... Θα...». Δεν ήξερα τι να πω... Ένωθα πολύ άσχημα, δεν ήξερα πώς να τον φέρω πιο κοντά μου ή να πάω εγώ πιο κοντά του. Είναι τόσο μυστηριακή η χώρα των δακρύων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Έμαθα πολύ γρήγορα να ξεχωρίζω αυτό το λουλούδι. Πάνω στον πλανήτη του μικρού πρίγκιπα, υπήρχαν πάντα πολύ απλά λουλουδάκια, στολισμένα με μια μονάχα σειρά από πέταλα και που δεν έπιαναν και πολύ τόπο και που δεν ενοχλούσαν κανένα. Ένα πρωινό ξεπηδούσαν ανάμεσα στο χορτάρι κι ύστερα χάνονταν το βράδυ.

Μα κείνο εκεί το λουλούδι είχε φυτρώσει μια μέρα, από ένα σπόρο φερμένο κανείς δεν ξέρει από πού, κι ο μικρός πρίγκιπας το είχε παρακολουθήσει από πολύ κοντά αυτό το κλωναράκι που καθόλου δεν έμοιαζε με τ' άλλα κλωναράκια. Θα μπορούσε να 'ναι ένα καινούριο είδος μπαομπάμπ.

Μα το δεντράκι γρήγορα σταμάτησε να ψηλώνει, άρχισε μάλιστα να ετοιμάζεται να πετάξει λουλούδι. Ο μικρός πρίγκιπας που το παρακολουθούσε συνέχεια κι έβλεπε να βγαίνει ένα τεράστιο μπουμπούκι, ένιωθε πως θα πετιόταν κάτι θαυμαστό, μα το λουλούδι δεν σταματούσε να ετοιμάζεται για να γίνει όμορφο, προφυλαγμένο από το πράσινο δωματιάκι του. Με πολύ προσοχή, διάλεγε τα χρώματά του. Ντυνόταν χωρίς βιασύνη. Ταίριαζε ένα-ένα τα πέταλά του. Δεν θα 'θελε να παρουσιαστεί τσαλακωμένο όπως οι παπαρούνες. Δεν ήθελε να παρουσιαστεί παρά μονάχα μέσα στην τέλεια ακτινοβολία της ομορφιάς του. Ε! ναι! Ήταν πολύ φιλάρεσκο, ήθελε ν' αρέσει! Ο μυστηριώδης στολισμός του είχε κρατήσει, λοιπόν, μέρες και μέρες. Κι ύστερα, να που ένα πρωί, ακριβώς τη ώρα που έβγαινε ο ήλιος, έκανε την εμφάνισή του.

Και τότε το λουλούδι, που τόσο με ακρίβεια είχε δουλέψει, είπε καθώς χασμουριόταν:

- Αχ! μόλις ξύπνησα... Σας ζητάω συγνώμη... Είμαι ακόμη αχτένιστη...

Τότε ο μικρός πρίγκιπας δεν μπόρεσε να συγκρατήσει το θαυμασμό του:

- Πόσο όμορφο είσαι!

- Δεν είναι έτσι; απάντησε ψιθυριστά το λουλούδι. Κι έχω γεννηθεί την ίδια στιγμή που γεννήθηκε κι ο ήλιος...

Ο μικρός πρίγκιπας κατάλαβε πως ήταν λίγο ξιπασμένο, όμως ήταν και τόσο γοητευτικό!

- Νομίζω ότι είναι η ώρα για το πρόγευμα, πρόσθεσε αμέσως μετά, θα 'χετε την καλοσύνη να με σκεφτείτε...

Κι ο μικρός πρίγκιπας πολύ μπερδεμένος, αφού έφερε ένα ποτιστήρι με δροσερό νερό, περιποιήθηκε το λουλούδι.

Έτσι πολύ γρήγορα άρχισε να τον στενοχωρεί με την κάπως ύποπτη ματαιοδοξία του.

Μια μέρα, σαν παράδειγμα, καθώς μιλούσε για τα τέσσερα αγκάθια του, είχε πει στον μικρό πρίγκιπα:

- Μπορεί να 'ρθουν οι τίγρεις, με τα νύχια τους!

- Δεν υπάρχουν τίγρεις στον πλανήτη μου, παρατήρησε ο μικρός πρίγκιπας, κι έπειτα οι τίγρεις δεν τρώνε χορτάρι.

- Εγώ δεν είμαι χορτάρι, είχε απαντήσει ψιθυριστά το λουλούδι.

- Συγχωρείστε με...

- Καθόλου δεν με φοβίζουν οι τίγρεις, μα με τρομάζουν τα ρεύματα του αέρα... Δεν έχετε κάποιο παραβάν;

«Την τρομάζουν τα ρεύματα του αέρα... δεν είναι κάτι που φέρνει τύχη σ' ένα φυτό», είχε παρατηρήσει ο μικρός πρίγκιπας. Κάπως πολύπλοκο είναι τούτο το λουλούδι...»

- Το βράδυ θα με βάζετε κάτω από ένα γυάλινο δοχείο.

- Κάνει πολύ κρύο εδώ, σε σας. Είναι κάπως άβολα. Εκεί απ' όπου έχω έρθει...

Αλλά δεν συνέχισε... Είχε έρθει με μορφή σπόρου. Δεν μπορούσε να ξέρει τίποτε από άλλους κόσμους. Ταπεινωμένο που άφησε να το τσακώσουν καθώς ετοιμαζόταν να πει ένα ψέμα τόσο ολοφάνερο, είχε βήξει δυο ή τρεις φορές για να κάνει μικρό πρίγκιπα να στενοχωρηθεί:

- Εκείνο το παραβάν;...

- Πήγα να το πάρω, αλλά μου μιλήσατε!

Τότε εκείνο δυνάμωσε το βήχα του για να κάνει το μικρό πρίγκιπα να νιώσει τύψεις που έγινε αιτία να κρυολογήσει. Έτσι εκείνος, παρ' όλη την καλή του θέληση, εξαιτίας της αγάπης του, γρήγορα άρχισε να κυριεύεται από αμφιβολίες. Πήρε στα σοβαρά λόγια χωρίς σημασία κι είχε γίνει πολύ δυστυχημένος.

«Δεν θα 'πρεπε να το είχα ακούσει, μου εμπιστεύτηκε, δεν πρέπει ποτέ ν' ακούμε τα λουλούδια. Πρέπει να χαϊρόμαστε την ομορφιά τους και το άρωμά τους.

Το δικό μου γέμιζε με αρώματα τον πλανήτη μου, μα δεν ήξερα να τ' απολαύσω».

Μου εκμυστηρεύτηκε ακόμη:

- Δεν κατάφερα τίποτε να καταλάβω, τότε! Θα 'πρεπε να το κρίνω από τις πράξεις και όχι από τα λόγια του. Με πλημμύριζε αρώματα και λάμψη. Ποτέ δεν θα είχα μπορέσει να φύγω. Θα έπρεπε να είχα μαντέψει την τρυφερότητα, πίσω από τα άγαρμπα κατώματά του. Τα λουλούδια είναι τόσο αντιφατικά! Αλλά ήμουν πολύ νέος για να ξέρω να τ' αγαπώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Πιστεύω πως για τη φυγή του χρησιμοποίησε ένα κοπάδι από μεταναστευτικά πουλιά. Το πρωινό της αναχώρησής του, ταχτοποίησε τα πάντα στον πλανήτη του. Καθάρισε προσεχτικά τα ηφαίστεια του που βρίσκονταν ακόμη σε ενέργεια. Είχε δυο ηφαίστεια σε ενέργεια. Και ήταν πολύ βολικό γι' αυτόν να ζεσταίνει εκεί το πρωινό του. Είχε κι ένα σβησμένο ηφαίστριο. Μα, όπως έλεγε, «Ποτέ δεν ξέρει κανείς!» Καθάρισε, λοιπόν, το ίδιο προσεχτικά το σβησμένο ηφαίστριο. Όταν είναι καθαρισμένα καλά, τα ηφαίστεια καίνε ήσυχα-ήσυχα και κανονικά. Οι ηφαιστειακές εκρήξεις είναι σαν τις φωτιές που ξεσπούν στα τοιχώματα που σχηματίζονται στις καμινάδες. Ολοφάνερα εμείς στη γη είμαστε πάρα πολύ μικροί για να μπορούμε να καθαρίζουμε από την καπνιά τα ηφαίστεια μας. Γι' αυτό μας βάζουν σε τόσους μπελάδες.

Ο μικρός πρίγκιπας, με μια κάποια μελαγχολία, ξερίζωσε ακόμη και τις στερνές φύτες του μπαομπάμπ. Πίστευε πως ποτέ δεν θα 'ταν αναγκασμένος να ξαναγυρίσει. Μα όλες τούτες οι συνηθισμένες, καθημερινές δουλειές, κείνο εκεί το πρωί, του φάνηκαν ξεχωριστά γλυκές. Κι όταν για τελευταία φορά, πότισε το λουλούδι κι ετοιμάστηκε να το σκεπάσει με το γυάλινο δοχείο, για να το προφυλάξει, ένιωσε πως του 'ρχόταν να κλάψει.

-Γεια σου, είπε στο λουλούδι.

Μα εκείνο δεν απάντησε

-Γεια σου, ξανά 'πε.

Το λουλούδι έβηξε. Μα, όχι γιατί εξαιτίας του κρυολογήματος που είχε πάρει.

- Είμαι κουτό, του είπε στο τέλος. Σου ζητώ να με συγχωρέσεις. Προσπάθησε να 'σαι ευτυχισμένος.

Παραξενεύτηκε που δεν τον κατηγορήσε για τίποτα. Στεκόταν εκεί γεμάτος αμηχανία με το γυάλινο δοχείο στον αέρα. Δεν καταλάβαινε κείνη τη γλυκιά ηρεμία.

- Μα ναι, σ' αγαπώ, του είπε το λουλούδι. Δεν κατάλαβες τίποτα, μα το φταίξιμο είναι δικό μου. Αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Ωστόσο, φάνηκες κι εσύ το ίδιο κουτός σαν κι εμένα. Προσπάθησε να γίνεις ευτυχισμένος... Παράτα αυτό το γυάλινο δοχείο. Δεν το χρειάζομαι πια.

-Μα ο άνεμος...

- Δεν έχω κρυσώσει τόσο πολύ για να το χρειάζομαι. Το δροσερό αεράκι της νύχτας θα μου κάνει καλό. Είμαι ένα λουλούδι.

- Όμως τα ζώα...

- Θα πρέπει να υποφέρω δυο-τρεις κάμπιες αν θέλω να γνωρίσω τις πεταλούδες. Φαίνεται πως είναι πάρα πολύ ωραίες. Διαφορετικά ποιος θα 'ρθει να μου κάνει επίσκεψη; Θα 'σαι πολύ μακριά, εσύ. Όσο για τα μεγάλα ζώα, δεν τα φοβάμαι καθόλου. Έχω τα νύχια μου.

Και με αφέλεια έδειχνε τα τέσσερα αγκάθια του. Ύστερα πρόσθεσε:

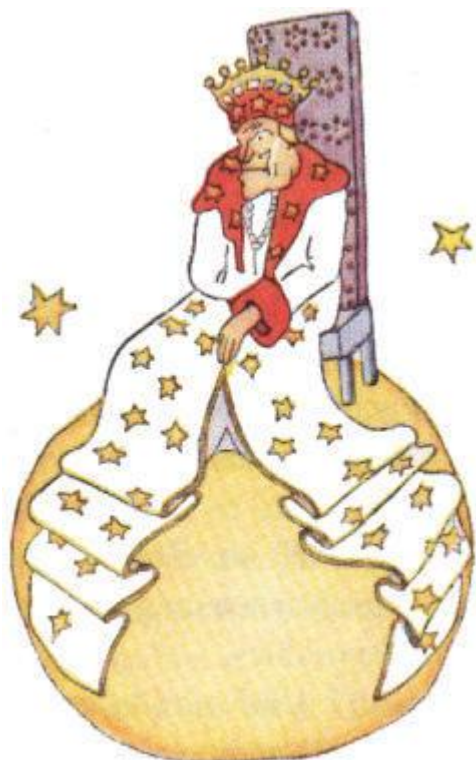
- Μην καθυστερείς έτσι, είναι ενοχλητικό. Έχεις αποφασίσει να φύγεις. Φύγε.

Γιατί το λουλούδι δεν ήθελε να το δει ο μικρός πρίγκιπας να κλαίει. Ήταν ένα τόσο περήφανο λουλούδι...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Βρισκόταν στην περιοχή που σχημάτιζαν οι αστεροειδείς **325, 326, 327, 328, 329** και **330**. Άρχισε, λοιπόν, να τους επισκέπτεται για να βρει εκεί κάποια απασχόληση κι ακόμη για να μορφωθεί.

Στον πρώτο κατοικούσε ένα βασιλιάς. Ο βασιλιάς καθόταν στο θρόνο του ντυμένος με πορφύρα κι ερμίνα, πάνω σ' έναν πολύ απλό κι ωστόσο μεγαλόπρεπο θρόνο.

- Α! Να ένας υπήκοος, φώναξε ο βασιλιάς, μόλις φάνηκε ο μικρός πρίγκιπας.

Κι ο μικρός πρίγκιπας αναρωτήθηκε:

- Πως μπόρεσε να μ' αναγνωρίσει, αφού ποτέ του δεν μ' είχε ξαναδεί!

Δεν ήξερε πως για τους βασιλιάδες, ο κόσμος είναι πολύ απλοποιημένος. Όλοι οι άνθρωποι είναι υπήκοοι.

- Έλα πιο κοντά για να σε δω καλύτερα, είπε ο βασιλιάς, που ένιωθε πολύ περήφανος που επιτέλους είχε γίνει στ' αλήθεια βασιλιάς για κάποιον.

Ο μικρός πρίγκιπας κοίταξε ολόγυρά του για να βρει μέρος να καθίσει, μα όλος ο πλανήτης ήταν πιασμένος από την ερμίνα της υπέροχης κάπας του βασιλιά. Έτσι απόμεινε ορθός και, καθώς ήταν κουρασμένος, χασμουρήθηκε.

- Είναι αντίθετο με το πρωτόκολλο να χασμουριέται κανείς μπροστά σ' ένα βασιλιά. Σου το απαγορεύω.

- Δεν κατάφερα να συγκρατήσω το χασμουρητό μου, απάντησε ο μικρός πρίγκιπας. Έχω κάνει ένα μακρινό ταξίδι και δεν έχω κοιμηθεί...

- Τότε, του είπε ο βασιλιάς, σε διατάσσω να χασμουρηθείς. Έχει περάσει πάρα πολύς καιρός από τότε που είχα δει κάποιον να χασμουριέται. Το χασμουρητό για μένα είναι κάτι σπάνιο, κάτι το αξιοπερίεργο. Εμπρός! τράβα ένα χασμουρητό. Είναι διαταγή.

- Αυτό με φοβίζει... δεν μπορώ να χασμουρηθώ πάλι... έκανε ο μικρός πρίγκιπας κατακόκκινος.

- Χμ! Χμ! απάντησε ο βασιλιάς. Τότε σε... σε διατάσσω άλλοτε να χασμουριέσαι κι άλλοτε να...

Τραύλιζε κάπως και φαινόταν μπερδεμένος.

Γιατί ο βασιλιάς επέμενε στο βασικό αξίωμα ότι το κύρος του έπρεπε να γίνεται σεβαστό. Δεν ανεχόταν την ανυπακοή. Ήταν ένας απόλυτος μονάρχης. Όμως, καθώς ήταν και πολύ καλός, έδινε λογικές διαταγές.

- Αν έδινα διαταγή σ' ένα στρατηγό, συνήθιζε να λέει, να μεταμορφωθεί σε πουλί της θάλασσας, σε γλάρο ας πούμε, και αν ο στρατηγός δεν εκτελούσε την εντολή, γι' αυτό δεν θα έφταιγε εκείνος. Το λάθος θα ήταν δικό μου.

- Μπορώ να καθίσω; ρώτησε δειλά-δειλά ο μικρός πρίγκιπας.

- Σε διατάζω να καθίσεις, του απάντησε ο βασιλιάς, μαζεύοντας με μια μεγαλόπρεπη κίνηση μια άκρη από την ερμίνα της κάπας του.

Η κατάπληξη του μικρού πρίγκιπα μεγάλωνε ολοένα και πιο πολύ. Ο πλανήτης ήταν μικροσκοπικός. Πάνω σε τι, λοιπόν, μπορούσε να βασιλεύει;

- Μεγαλειότατε, του είπε, σας ζητάω συγνώμη, αλλά θα ήθελα να σας ρωτήσω...

- Σε διατάζω να ρωτήσεις, βιάστηκε να πει ο βασιλιάς.

- Μεγαλειότατε, πάνω σε τι βασιλεύετε;

- Πάνω σε όλα αυτά... απάντησε ο βασιλιάς με μια πολύ μεγάλη απλότητα.

- Πάνω σε όλα;

Με μια διακριτική χειρονομία, ο βασιλιάς έδειξε τον πλανήτη του, τους άλλους πλανήτες και τ' αστέρια.

- Πάνω σ' όλ' αυτά; είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Πάνω σ' όλ' αυτά, απάντησε ο βασιλιάς.

Γιατί δεν ήταν μόνο απόλυτος μονάρχης, αλλά ήταν κι ένας μονάρχης παγκόσμιος.

- Και τ' αστέρια σάς υπακούνε;

- Και βέβαια, του αποκριθήκε ο βασιλιάς. Υπακούνε αμέσως. Δεν ανέχομαι την απειθαρχία.

Μια τέτοια εξουσία θάμπωσε το μικρό πρίγκιπα, αφήνοντάς τον κατάπληκτο. Αν την είχε ο ίδιος, θα μπορούσε να παρακολουθήσει όχι μόνο σαραντατέσσερα, αλλά εβδομηνταδυό, ή μάλιστα εκατό ή και διακόσια ηλιοβασιλέματα μέσα στην ίδια μέρα, χωρίς ποτέ να μετακινήσει πιο πέρα την καρέκλα του. Και όπως ένωθε λίγο θλιμμένος, καθώς ξανάφερε στη θύμησή του το δικό του εγκαταλειμμένο μικρό πλανήτη, τόλμησε να ζητήσει μια χάρη από το βασιλιά:

- Θα 'θελα να δω ένα ηλιοβασίλεμα. Κάνετέ μου τη χάρη... Διατάξτε τον ήλιο να βασιλέψει...

- Αν έδινα διαταγή σ' ένα στρατηγό να πετάξει από ένα λουλούδι σε κάποιο άλλο, όπως μια πεταλούδα ή να γράψει μια τραγωδία ή να γίνει θαλασσινό πουλί, κι αν ο στρατηγός δεν εκτελούσε τη διαταγή που πήρε, ποιος θα 'ταν ο φταίχτης;

- Εσύ θα 'σουν, απάντησε με σταθερή φωνή ο μικρός πρίγκιπας.

- Σωστά. Δεν μπορούμε να ζητάμε από κάποιον παρά μονάχα αυτά που μπορεί να δώσει. Πάνω απ' όλα, το κύρος στηρίζεται στη λογική. Αν διατάξεις το λαό σου να πάει να πέσει στη θάλασσα, θα επαναστατήσει. Έχω το δικαίωμα να απαιτώ υπακοή, γιατί οι διαταγές μου είναι λογικές.

- Λοιπόν, τι θα γίνει με το ηλιοβασίλεμα; υπενθύμισε ο μικρός πρίγκιπας, που ποτέ δεν ξεχνούσε μια ερώτηση που είχε κάνει.

- Το ηλιοβασίλεμά σου θα το έχεις. Θα το απαιτήσω.

Μα, στα πλαίσια της διακυβέρνησης μου, θα περιμένω μέχρι να έρθουν ευνοϊκές συνθήκες.

- Και πότε θα γίνει αυτό; ζήτησε να μάθει ο μικρός πρίγκιπας.

- Χμ! Χμ! του απάντησε ο βασιλιάς, αφού συμβουλευτήκε ένα χοντρό ημερολόγιο... χμ! χμ! αυτό θα γίνει κατά... περίπου... απόψε, κατά τις επτά και σαράντα! Και τότε θα δεις πόσο πρόθυμα με υπακούν.

Ο μικρός πρίγκιπας χασμουρήθηκε. Τον κυρίευε μελαγχολία καθώς θυμόταν τα ηλιοβασιλέματα που είχε χάσει. Άλλωστε, είχε αρχίσει κιόλας να βαριέται κάπως.

- Δεν έχω πια να κάνω τίποτε εδώ, είπε στο βασιλιά. Θα πρέπει να φύγω!

- Μη φεύγεις, απάντησε ο βασιλιάς, ήταν, βλέπεις τόσο περήφανος που είχε έναν υπήκοο. Μη φεύγεις, θα σε κάνω υπουργό!

- Υπουργό, σε τι;

- Υπουργό... της Δικαιοσύνης!

- Μα δεν βρίσκεται κανείς εδώ για να τον δικάσω!

- Ποτέ δεν ξέρει κανείς, του είπε ο βασιλιάς. Δεν έχω κάνει ακόμη το γύρο του βασιλείου μου. Είμαι πολύ γέρος, δεν υπάρχει τόπος για την καρότσα μου και το περπάτημα πολύ με κουράζει.

- Όμως εγώ έχω δει κιόλας, είπε ο μικρός πρίγκιπας που έσκυψε για να ρίξει μια τελευταία ματιά στην άλλη μεριά του πλανήτη. Δεν υπάρχει κανείς εκεί κάτω...

- Τότε, λοιπόν, θα δικάζεις τον ίδιο τον εαυτό σου, απάντησε ο βασιλιάς. Είναι πολύ πιο δύσκολο να κρίνεις ο ίδιος τον εαυτό σου, απ' όσο να σε κρίνουν οι άλλοι.

Αν τα καταφέρεις να τον κρίνεις σωστά, αυτό θα σημαίνει πως είσαι ένας αληθινά σοφός.

-Εγώ, είπε ο μικρός πρίγκιπας, μπορώ να κρίνω τον εαυτό μου όπου και να 'ναι. Δεν χρειάζεται να είμαι εδώ.

- Χμ! Χμ! είπε ο βασιλιάς. Έχω βάσιμες υποψίες πως σε κάποια μεριά του πλανήτη μου βρίσκεται ένας γερο-ποντικός. Τον ακούω τη νύχτα. Θα μπορείς, λοιπόν, να δικάζεις αυτό το γερο-ποντικό. Πότε-πότε θα τον καταδικάζεις σε θάνατο. Έτσι η ζωή του θα εξαρτιέται από την κρίση σου. Αλλά και κάθε φορά θα του δίνεις χάρη, έτσι για να τον έχεις και γι' άλλη δίκη. Δεν υπάρχει παρά ένας μονάχα.

- Εμένα καθόλου δεν μ' αρέσει να καταδικάζω σε θάνατο, απάντησε ο μικρός πρίγκιπας. Νομίζω, λοιπόν, ότι θα πρέπει να φύγω.

- Όχι, είπε ο βασιλιάς.

Όμως ο μικρός πρίγκιπας, που είχε τελειώσει τις προετοιμασίες του, μη θέλοντας να στεναχωρήσει το γερο-μονάρχη, είπε:

- Αν η Μεγαλειότητά σου θα 'θελε να την υπακούν πρόθυμα, θα 'πρεπε να μου δώσει μια διαταγή λογική. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να με διατάξει να φύγω σ' ένα λεπτό. Μου φαίνεται πως οι συνθήκες είναι ευνοϊκές...

Καθώς ο βασιλιάς δεν έδινε καμιά διαταγή, ο μικρός πρίγκιπας δίστασε στην αρχή. Ύστερα, αφού αναστέναξε, ξεκίνησε να φύγει.

- Θα σε κάνω πρεσβευτή μου, βιάστηκε τότε να του φωνάξει ο βασιλιάς, με μεγαλόπρεπο ύφος εξουσίας.

«Πολύ παράξενοι είναι οι μεγάλοι», είπε από μέσα του ο μικρός πρίγκιπας, καθώς συνέχιζε το ταξίδι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Στον δεύτερο πλανήτη κατοικούσε ένας ματαιόδοξος:

-Α!... Α!... Να η επίσκεψη ενός θαυμαστή! φώναξε από μακριά ο ματαιόδοξος μόλις φάνηκε ο μικρός πρίγκιπας.

Γιατί για κάθε ματαιόδοξο, οι άλλοι άνθρωποι είναι θαυμαστές.

- Καλημέρα, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Πολύ παράξενο το καπέλο σας...

- Το έχω για να χαιρετώ, του απάντησε ο ματαιόδοξος.

- Το 'χω για να χαιρετώ όταν με ζητωκραυγάζουν. Δυστυχώς, ποτέ δεν περνάει κανείς από εδώ.

- Α, ναι; είπε ο μικρός πρίγκιπας που δεν κατάλαβε.

- Χτύπα τα χέρι σου το ένα με τ' άλλο, συμβούλεψε τότε ο ματαιόδοξος.

Ο μικρός πρίγκιπας χτύπησε τα χέρια του το ένα πάνω στ' άλλο.

Ο ματαιόδοξος χαιρέτησε με μετριοφροσύνη, ανασηκώνοντας το καπέλο του.

- Τούτη η επίσκεψη είναι πιο διασκεδαστική από κείνη που έκανα στο βασιλιά, σκέφτηκε ο μικρός πρίγκιπας. Κι άρχισε πάλι να χτυπά το ένα του χέρι πάνω στο άλλο. Ο ματαιόδοξος άρχισε κι αυτός να χαιρετά, ανασηκώνοντας το καπέλο του.

Έπειτα από πέντε λεπτά άσκησης, ο μικρός πρίγκιπας ένιωσε να κουράζεται από την μονοτονία του παιχνιδιού:

- Και για να σταματήσεις ν' ανασηκώνεις το καπέλο σου, ρώτησε, τι πρέπει να γίνει;

Μα ο ματαιόδοξος δεν τον άκουσε. Οι ματαιόδοξοι ποτέ δεν ακούν τίποτ' άλλο εκτός από τα παιχνίδια.

- Στ' αλήθεια, με θαυμάζεις πολύ; ρώτησε το μικρό πρίγκιπα.

- Τι σημαίνει να θαυμάζεις;

- Θαυμάζω σημαίνει ν' αναγνωρίζεις ότι είμαι ο πιο όμορφος, ο πιο καλοντυμένος, ο πιο πλούσιος και ο πιο έξυπνος απ' όσους βρίσκονται στον πλανήτη

- Μα εσύ μόνο είσαι πάνω στον πλανήτη σου!

- Κάνε μου τη χάρη. Θαύμασέ με ακόμη κι έτσι!

- Σε θαυμάζω, είπε ο μικρός πρίγκιπας, ανασηκώνοντας λίγο τους ώμους, μα γιατί θα μπορούσε να σ' ενδιαφέρει αυτό;

Κι ο μικρός πρίγκιπας έφυγε.

«Σίγουρα οι μεγάλοι είναι πολύ παράξενοι», είπε απλά στον εαυτό του καθώς συνέχιζε το ταξίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Στον επόμενο πλανήτη κατοικούσε ένας μπεκρής.

Τούτη η επίσκεψη στάθηκε πολύ σύντομη, όμως βύθισε το μικρό πρίγκιπα σε μεγάλη μελαγχολία:

- Τι κάνεις εκεί; είπε στο μπεκρή που τον βρήκε να κάθεται σιωπηλός μπροστά σ' ένα τραπέζι φορτωμένο μπόλικά άδεια μπουκάλια κι ένα κιβώτιο γεμάτα μπουκάλια, λίγο πιο πέρα.

- Πίνω, απάντησε ο μπεκρής, με μελαγχολικό ύφος.

- Γιατί πίνεις; τον ρώτησε ο μικρός πρίγκιπας.

- Για να ξεχάσω, αποκρίθηκε ο μπεκρής.

- Να ξεχάσεις τι; ρώτησε ο μικρός πρίγκιπας, που είχε αρχίσει κιόλας να τον λυπάται.

- Για να ξεχάσω πως νιώθω ντροπή, απάντησε ο μπεκρής, χαμηλώνοντας το κεφάλι.

- Για ποιο λόγο ντρέπεσαι; ζήτησε να μάθει ο μικρός πρίγκιπας που θα 'θελε να τον βοηθήσει.

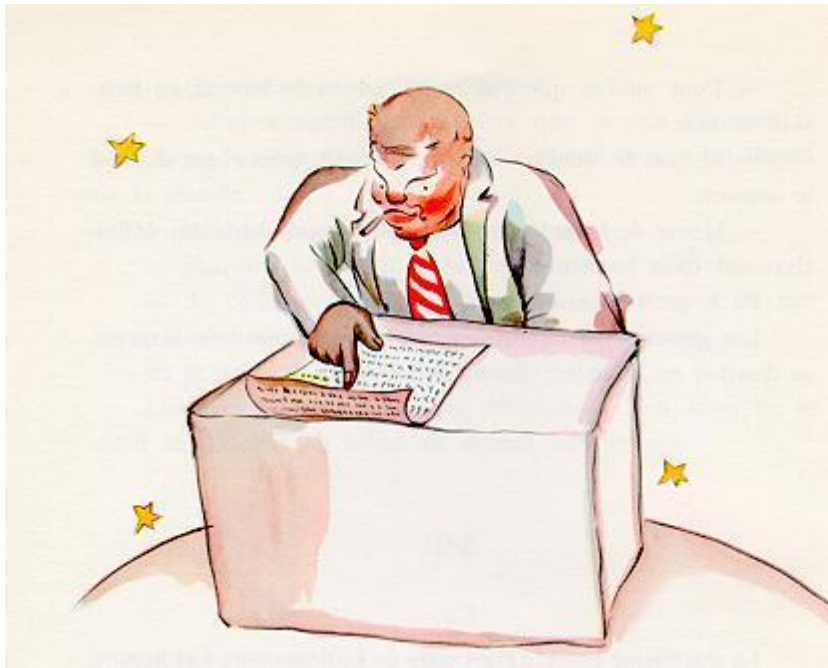
- Ντρέπομαι που πίνω! είπε ξανά ο μπεκρής, κλείνοντας τη συζήτηση, αποφασισμένος τελικά να κλειστεί στη σιωπή του.

Κι ο μικρός πρίγκιπας έφυγε.

«Σίγουρα οι μεγάλοι είναι πάρα πολύ παράξενοι», έλεγε στο εαυτό του, καθώς συνέχιζε το ταξίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ο τέταρτος πλανήτης ήταν εκείνος όπου καθόταν ένας «μπίζνεσμεν», ένας επιχειρηματίας. Ο άνθρωπος αυτός ήταν τόσο πολύ απασχολημένος που δεν σήκωσε μήτε το κεφάλι του όταν πήγε ο μικρός πρίγκιπας.

- Καλημέρα, του είπε, το τσιγάρο σας είναι σβηστό.

- Τρία και δύο κάνουν πέντε. Πέντε κι επτά, δώδεκα. Δώδεκα και τρία δεκαπέντε. Καλημέρα. Δεκαπέντε κι επτά εικοσιδύο. Εικοσιδύο και έξι εκοσιοχτώ. Δεν μου μένει καιρός για να το ανάψω ξανά. Εικοσιέξι και πέντε, τριανταένα. Ουφ! Όλα μαζί, λοιπόν, μας κάνουν πεντακόσια ένα εκατομμύρια, εξακόσιες εικοσιδύο χιλιάδες εφτακόσια τριάντα και ένα.

- Πεντακόσια εκατομμύρια, τι;

- Ε! Ακόμη εδώ είσαι εσύ; Πεντακόσια ένα... δεν ξέρω πια... Έχω τόσο πολλή δουλειά! Εγώ είμαι σοβαρός, καθόλου δεν μ' αρέσουν οι χαζοκουβέντες! Δυο και πέντε επτά...

- Πεντακόσια εκατομμύρια τι; Ξαναρώτησε ο μικρός πρίγκιπας, που σ' όλη του τη ζωή ποτέ δεν υποχωρούσε αν δεν έπαιρνε απάντηση στην ερώτησή του.

Ο επιχειρηματίας σήκωσε το κεφάλι:

- Τώρα και πενήντα τέσσερα χρόνια που κατοικώ σε τούτο τον πλανήτη, δεν μ' έχουν διακόψει παρά μόνο τρεις φορές. Την πρώτη φορά, πάνε από τότε εικοσιδύο χρόνια, από μια χρυσόμυγα που έπεσε ένας θεός ξέρι από που. Βούιζε με τόσο φοβερό θόρυβο που έκανα τέσσερα λάθη σε μια πρόσθεση. Τη δεύτερη φορά, έχουν περάσει έντεκα χρόνια

τώρα πια, ήταν τότε που, εξαιτίας των ρευματισμών μου, είχα πάθει μια κρίση. Βλέπεις, μου λείπουν οι ασκήσεις. Δεν μου περισσεύει καιρός για να χαζογυρίζω πέρα-δώθε. Εγώ, είμαι σοβαρός άνθρωπος. Η τρίτη φορά... είναι τούτη 'δω! Έλεγα, λοιπόν, πεντακόσια ένα εκατομμύρια...

- Εκατομμύρια τι;

Ο επιχειρηματίας κατάλαβε πως δεν είχε καμιά ελπίδα να τον αφήσει ήσυχο.

- Εκατομμύρια από κείνα τα μικρά πραγματάκια που βλέπουμε μερικές φορές στον ουρανό.

- Μύγες;

- Μα όχι, μικρά πραγματάκια που λαμποκοπάνε.

- Μέλισσες;

- Μα όχι, μικρά χρυσά πραγματάκια που κάνουν τους χασομέρηδες να ονειρεύονται.

-Α!... Αστέρια;

- Πολύ σωστά. Αστέρια.

- Και τι θα κάνεις πεντακόσια εκατομμύρια αστέρια;

- Πεντακόσια ένα εκατομμύρια εξακόσιες εικοσιδύο χιλιάδες εβδομήντα και ένα. Είμαι σοβαρός εγώ, είμαι ακριβής.

- Και τι θα τα κάνεις αυτά τ' αστέρια;

- Τι θα τα κάνω;

-Ναι.

-Τίποτε. Θα τα έχω στην κατοχή μου.

- Θα έχεις στην κατοχή σου τ' αστέρια;

- Ναι.

- Μα έχω δει κιόλας ένα βασιλιά που...

- Οι βασιλιάδες δεν έχουν στην κατοχή τους τίποτε. «Βασιλεύουν» μόνο πάνω τους. Αυτό είναι κάτι πολύ διαφορετικό.

- Και σε τι χρησιμεύει να 'χεις στην κατοχή σου αστέρια;

- Μου χρησιμεύει γιατί έτσι θα είμαι πλούσιος.

- Και σε τι θα σου είναι χρήσιμο να είσαι πλούσιος; -Θα αγοράσω άλλα αστέρια, αν βρεθεί κανένα. «Τούτος εδώ, σκέφτηκε ο μικρός πρίγκιπας, έχει την ίδια περίπου λογική με το μπεκρή μου». Ωστόσο, έκανε μερικές ακόμη ερωτήσεις:

- Πως μπορείς να έχεις στην κατοχή σου τ' αστέρια;

- Σε ποιον ανήκουν; ανταπάντησε γκρινιάρικα ο επιχειρηματίας.

- Δεν ξέρω. Σε κανένα.

- Τότε ανήκουν σε μένα, γιατί πρώτος εγώ τα σκέφτηκα.

- Φτάνει αυτό;

- Και βέβαια! Όταν βρίσκεις ένα διαμάντι που δεν ανήκει σε κανένα, είναι δικό σου. Όταν βρίσκεις ένα νησί που δεν ανήκει σε κανένα, είναι δικό σου. Κι όταν έχεις μια ιδέα πρώτος, την κατοχυρώνεις και τότε είναι δικιά σου. Κι εγώ έχω στην κατοχή μου τ' αστέρια αφού ποτέ άλλος κανείς εκτός από εμένα δεν είχε σκεφτεί να γίνει κάτοχός τους.

- Ναι, αυτό είναι αλήθεια, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Και τι θα τα κάνεις;

- Θα τα διαχειρίζομαι. Τα λογαριάζω και τα ξανα-λογαριάζω, είπε ο επιχειρηματίας. Δεν είναι καθόλου εύκολη δουλειά. Όμως εγώ είμαι ένας άνθρωπος σοβαρός!

Ο μικρός πρίγκιπας δεν ήταν ακόμη ικανοποιημένος.

- Εγώ, είπε, αν έχω ένα φουλάρι, μπορώ να το ρίξω γύρω από το λαιμό μου και να το πάρω μαζί μου. Αν έχω ένα λουλούδι, μπορώ να το κόψω και να το πάρω μαζί μου φεύγοντας. Μα εσύ δεν μπορείς να κόψεις τ' αστέρια!

- Όχι, αλλά μπορώ να τα βάλω στην τράπεζα.

- Τι θέλεις να πεις μ' αυτό;

- Θέλω να πω ότι γράφω σ' ένα μικρό χαρτί τον αριθμό των αστεριών μου. Κι ύστερα βάζω το χαρτί αυτό σ' ένα συρτάρι και το κλειδώνω.

- Κι αυτό είναι όλο;

- Αυτό είναι αρκετό!

«Πολύ διασκεδαστικό, μα την αλήθεια, σκέφτηκε ο μικρός πρίγκιπας. Και αρκετά ποιητικό. Μα δεν είναι και πολύ σοβαρό».

Πάνω σε σοβαρά θέματα, ο μικρός πρίγκιπας είχε ιδέες πολύ διαφορετικές από τις ιδέες των μεγάλων.

- Εγώ, είπε, έχω ένα λουλούδι που το ποτίζω κάθε μέρα. Έχω τρία ηφαιστεια που τα καθαρίζω από τις καπνιές κάθε βδομάδα. Γιατί καθαρίζω κι εκείνο που έχει σβήσει. Ποτέ

δεν ξέρει κανείς. Έχουν όφελος τα ηφαίστεια μου όπως και το λουλούδι μου που τα έχω.
Όμως από σένα, κανένα όφελος δεν έχουνε τ' αστέρια...

Ο επιχειρηματίας άνοιξε το στόμα μα δεν βρήκε τίποτε να πει, κι ο μικρός πρίγκιπας έφυγε.

« Σίγουρα οι μεγάλοι είναι ολότελα παράξενοι άνθρωποι», σκέφτηκε απλά, καθώς συνέχιζε το ταξίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ο πέμπτος πλανήτης ήταν πολύ περιέργος. Ακόμη, ο πιο μικρός απ' όλους. Εκεί βρισκόταν ακριβώς όσος χώρος χρειαζόταν για να στηθεί ένα φανοστάτης, σαν κι αυτούς που βάζουν για να φωτίζονται οι δρόμοι και να μπορεί να σταθεί ένας φανοκόρος. Ο μικρός πρίγκιπας δεν μπορούσε να καταλάβει σε τι θα μπορούσε να χρησιμεύει ένας φανοστάτης κι ένας φανοκόρος σ' οποιοδήποτε μέρος τ' ουρανού, πάνω σ' ένα πλανήτη χωρίς σπίτι, ούτε κάτοικο. Ωστόσο, είπε στον εαυτό του:

- Καθόλου απίθανο ο άνθρωπος αυτός να είναι ανόητος. Ωστόσο, είναι λιγότερο ανόητος από το βασιλιά, από το ματαιόδοξο, από τον επιχειρηματία και από τον μπεκρή. Τουλάχιστον η δουλειά του έχει κάποιο λογική. Όταν ανάβει ο φανοστάτης του, είναι σαν και να γεννιέται ένα αστέρι ή ένα λουλούδι ακόμη. Όταν σβήνει ο φανοστάτης του είναι σαν να πέφτουν για ύπνο το λουλούδι ή το αστέρι. Είναι μια πολύ όμορφη απασχόληση. Και είναι αληθινά χρήσιμη, αφού είναι όμορφη.

Όταν πλησίασε στον πλανήτη, χαιρέτησε με ευγένεια το φανοκόρο:

- Γιατί μόλις τώρα έσβησες το φανάρι σου;

- Τέτοια είναι η εντολή. Καλημέρα.

- Τι είναι η εντολή;

- Είναι να σβήνω το φανάρι μου. Καλησπέρα. Και το άναψε ξανά.

- Μα γιατί το άναψες πάλι;

- Είναι η εντολή, απάντησε ο φανοκόρος.

- Δεν καταλαβαίνω τίποτε, είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Δεν υπάρχει τίποτε που να πρέπει να καταλάβεις, είπε ο φανοκόρος. Η εντολή είναι εντολή. Καλημέρα.

Κι έσβησε το φανάρι του.

Ύστερα σκούπισε το μέτωπό του μ' ένα μαντήλι που είχε κόκκινα τετράγωνα.

- Κάνω μια τρομερή δουλειά. Άλλοτε ήταν λογική. Το έσβηνα το πρωί και το άναβα το βράδυ. Είχα το υπόλοιπο της μέρας για να ξεκουράζομαι και το υπόλοιπο της νύχτας για να κοιμάμαι...

- Και μετά από κείνη την περίοδο, η εντολή άλλαξε;

- Η εντολή δεν άλλαξε, είπε ο φανοκόρος. Ακριβώς εκεί είναι το δράμα! Από χρόνο σε χρόνο, ο πλανήτης άρχισε να γυρίζει όλο και πιο γρήγορα κι η εντολή δεν άλλαξε!

- Τότε; είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Να, τώρα που κάνει ένα γύρο το λεπτό, δεν έχω παρά ένα δευτερόλεπτο για ξεκούραση. Ανάβω και σβήνω μια φορά κάθε ένα λεπτό!
- Αυτό είναι πολύ αστείο! Οι μέρες εδώ διαρκούν ένα μόνο λεπτό!
- Δεν είναι καθόλου αστείο, είπε ο φανοκόρος. Έχει περάσει κιόλας ένας μήνας από τότε που αρχίσαμε να μιλάμε οι δυο μας.
- Ένας μήνας;
- Ναι. Τριάντα λεπτά. Τριάντα μέρες! Καλησπέρα. Κι άναψε ξανά το φανάρι του.

Ο μικρός πρίγκιπας τον κοίταξε κι ένιωθε αγάπη γι' αυτό το φανοκόρο που ήταν τόσο πολύ πιστός στην εντολή. Θυμήθηκε τα ηλιοβασιλέματα που άλλοτε παρακολουθούσε, πηγαίνοντας λίγο πιο πέρα την καρέκλα του. Θέλησε να βοηθήσει το φίλο του:

- Ξέρεις... Υπάρχει ένας τρόπος να ξεκουράζεσαι όταν το θέλεις...
- Πάντα το θέλω, απάντησε ο φανοκόρος.

Γιατί μπορεί να είναι κανείς παράλληλα και δουλευτής και τεμπέλης.

Ο μικρός πρίγκιπας συνέχισε:

- Ο πλανήτης σου είναι τόσο μικρός που μπορείς να κάνεις το γύρο του με τρεις δρασκελιές. Το μόνο που χρειάζεται, είναι να βαδίζεις αργά-αργά, έτσι ώστε να μένεις πάντα στον ήλιο. Όταν θα θέλεις να ξεκουραστείς, θα βαδίζεις... κι η μέρα θα διαρκεί όσες ώρες θέλεις εσύ.
- Αυτό δεν βλέπω να μου προσφέρει κάποια μεγάλη αλλαγή, είπε ο φανοκόρος. Εκείνο που πιο πολύ μ' αρέσει εμένα στη ζωή, είναι να κοιμάμαι.
- Δεν υπάρχει τέτοια πιθανότητα, είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Δεν υπάρχει τέτοια πιθανότητα, είπε ο φανοκόρος. Καλημέρα.

Κι έσβησε το φανάρι του.

«Αυτόν εδώ, είπε από μέσα του ο μικρός πρίγκιπας ενώ συνέχιζε για πιο πέρα το ταξίδι, θα τον περιφρονούσαν όλοι οι άλλοι, ο βασιλιάς, ο ματαιόδοξος, ο μπεκρής κι ο επιχειρηματίας. Ωστόσο, είναι ο μόνος που δεν μου φαίνεται γελοίος. Ίσως επειδή ασχολείται και με άλλα πράγματα εκτός από τον εαυτό του».

Άφησε ένα στεναγμό λύπης και πρόσθεσε:

- Αυτός είναι ο μόνος που θα μπορούσα να κάνω φίλο μου. Όμως ο πλανήτης του είναι στ' αλήθεια πολύ μικρός. Δεν υπάρχει χώρος για δυο...

Αυτό που ο μικρός πρίγκιπας δεν τολμούσε να ομολογήσει ήταν ότι, πάνω απ' όλα, λυπόταν πάρα πολύ που δεν μπορούσε να μείνει σε κείνο τον ευλογημένο πλανήτη, με τα χίλια τετρακόσια σαράντα ηλιοβασιλέματα κάθε εικοσιτέσσερις ώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ο έκτος πλανήτης ήταν δυο φορές πιο μεγάλος. Σ' αυτόν κατοικούσε ένας ηλικιωμένος κύριος που έγραφε τεράστια βιβλία.

- Για κοίτα! Να ένας εξερευνητής! φώναξε μόλις είδε το μικρό πρίγκιπα.

Ο μικρός πρίγκιπας κάθισε πάνω στο τραπέζι ξεφυσώντας, του είχε κοπεί η ανάσα, βλέπεις. Είχε ταξιδέψει τόσο πολύ!

- Από που έρχεσαι; του είπε ο ηλικιωμένος κύριος.

- Τι είναι αυτό το χοντρό βιβλίο; είπε ο μικρός πρίγκιπας. Τι κάνετε 'δω πέρα;

- Είμαι γεωγράφος, είπε ο ηλικιωμένος κύριος.

- Τι είναι ένας γεωγράφος;

- Είναι ένας σοφός που ξέρει σε ποιο μέρος βρίσκονται οι θάλασσες, τα ποτάμια, οι πολιτείες, τα βουνά και οι έρημοι.

- Αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Να, επιτέλους, ένα πραγματικό επάγγελμα. Κι έριξε μια ματιά γύρω του, πάνω στον πλανήτη του γεωγράφου. Ποτέ ως τότε δεν είχε δει ένα τόσο μεγαλόπρεπο πλανήτη.

- Είναι πολύ όμορφος ο πλανήτης σου. Έχει μήπως ωκεανούς;

- Δεν μπορώ να το ξέρω απάντησε ο γεωγράφος.

- Α! (έκανε ο μικρός πρίγκιπας, απογοητευμένος, που διαψεύδονταν οι ελπίδες του). Υπάρχουν μήπως βουνά;

- Δεν μπορώ να το ξέρω, είπε πάλι ο γεωγράφος.

- Πολιτείες, ποτάμια, έρημοι;

- Ούτε κι αυτό μπορώ να το ξέρω, είπε ο γεωγράφος.

- Μα είσαστε γεωγράφος!

- Αυτό είναι σωστό, απάντησε ο γεωγράφος, αλλά δεν είμαι εξερευνητής. Μου λείπουν ολότελα οι εξερευνητές. Δεν είναι ο γεωγράφος εκείνος που θα μετρήσει τις πολιτείες, τα ποτάμια, τα βουνά, τις θάλασσες, τους ωκεανούς και τις ερήμους. Ο γεωγράφος είναι πολύ σημαντικό πρόσωπο για να φέρνει βόλτες χαζεύοντας. Δεν αφήνει ποτέ το γραφείο του. Μένει εκεί και δέχεται τους εξερευνητές. Τους ρωτάει και παίρνει σημειώσεις σχετικά με τις αναμνήσεις τους. Κι αν οι σημειώσεις κάποιου από αυτούς του φαίνονται ενδιαφέρουσες, κάνει μια έρευνα για την ηθική υπόσταση του εξερευνητή.

- Γιατί αυτό;

- Γιατί ένας εξερευνητής που θα 'λεγε ψέματα, θα παράσερνε σε καταστροφή τα κείμενα των βιβλίων της Γεωγραφίας. Το ίδιο κι ένας εξερευνητής που θα 'πινε πολύ.

- Γιατί αυτό; έκανε ο μικρός πρίγκιπας.

- Γιατί οι μεθυσμένοι τα βλέπουν όλα διπλά. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο γεωγράφος θα σημείωνε δυο βουνά εκεί όπου δεν υπάρχει παρά μονάχα ένα!

- Ξέρω κάποιο, είπε ο μικρός πρίγκιπας, που θα 'ταν κακός εξερευνητής.

- Καθόλου απίθανο. Όταν, λοιπόν, η ηθική υπόσταση του εξερευνητή αποδειχνεται καλή, κάνομε μια έρευνα αναφορικά με την ανακάλυψή του.

- Πηγαίνετε να δείτε;

- Όχι! Αυτό είναι πολύ περίπλοκο. Όμως ζητάμε από τον εξερευνητή να μας προμηθεύσει αποδείξεις. Όταν, σαν παράδειγμα, πρόκειται για την ανακάλυψη ενός μεγάλου βουνού, ζητάμε να μας φέρει μεγάλες σε μέγεθος πέτρες.

Ξαφνικά ο γεωγράφος φάνηκε να συγκινήθηκε.

- Μα ναι, εσύ, έρχεσαι από μακριά! Είσαι ένας εξερευνητής. Θα μου περιγράψεις τον πλανήτη σου!

Και ο γεωγράφος, αφού άνοιξε το χοντρό του κατάστιχο, έξυσε το μολύβι του. Οι γεωγράφοι γράφουν πρώτα με μολύβι τις αφηγήσεις των εξερευνητών και περιμένουν να τους φέρουν τις αποδείξεις για να τις γράψουν με μελάνι.

- Λοιπόν; ρώτησε ο γεωγράφος.

- Ω! Ο δικός μου ο πλανήτης, είπε ο μικρός πρίγκιπας, δεν έχει και πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, είναι πολύ μικρός. Έχω τρία ηφαίστεια. Δυο ηφαίστεια σε ενέργεια και ένα ηφαίστειο σβησμένο. Ωστόσο, ποτέ δεν ξέρει κανείς!

- Ποτέ δεν ξέρει κανείς! είπε ο γεωγράφος.
 - Έχω κι ένα λουλούδι.
 - Δεν σημειώνουμε τα λουλούδια, είπε ο γεωγράφος.
 - Γιατί αυτό; Το λουλούδι είναι το πιο όμορφο!
 - Γιατί τα λουλούδια είναι εφήμερα.
 - Τι σημαίνει «εφήμερα»;
 - Τα βιβλία της Γεωγραφίας, απάντησε ο γεωγράφος, είναι τα πιο πολύτιμα απ' όλα τα βιβλία. Η μόδα τους δεν περνάει ποτέ. Πάρα πολύ σπάνια ένα βουνό αλλάζει θέση. Είναι κάτι πολύ σπάνιο να στερέψει ένας ωκεανός. Εμάς δεν μας απασχολούν παρά μονάχα τα αιώνια πράγματα.
 - Όμως τα σβησμένα ηφαίστεια μπορεί να ξαναγίνουν ενεργά, τον έκοψε ο μικρός πρίγκιπας. Τι πάει να πει «εφήμερα»;
 - Πως τα ηφαίστεια, σε ενέργεια ή σβησμένα, για μας τους άλλους είναι το ίδιο, είπε ο γεωγράφος. Εκείνο που έχει σημασία για μας, είναι το βουνό. Αυτό δεν αλλάζει.
 - Μα τι πάει να πει «εφήμερο»; ρώτησε πάλι ο μικρός πρίγκιπας που, σ' όλη του τη ζωή, ποτέ δεν υποχωρούσε αν δεν έπαιρνε απάντηση σε κάθε του ερώτηση.
 - Αυτό σημαίνει «εκείνο που απειλείται από εξαφάνιση σε σύντομο χρονικό διάστημα».
 - Το λουλούδι μου κινδυνεύει από εξαφάνιση σε σύντομο χρονικό διάστημα;
 - Και βέβαια.
- «Το λουλούδι μου είναι εφήμερο», συλλογίστηκε ο μικρός πρίγκιπας, και κείνο δεν έχει παρά τέσσερα αγκάθια για να υπερασπιστεί τον εαυτό του ενάντια στον κόσμο! Κι εγώ το άφησα ολομόναχο σπίτι μου!
- Για πρώτη φορά ένιωθε κάπως να μετανιώνει. Όμως, ξαναβρήκε το κουράγιο του:
- Σε ποιο πλανήτη με συμβουλεύετε να πάω;
 - Τον πλανήτη Γη, του απάντησε ο γεωγράφος. Έχει αρκετά καλή φήμη.
- Κι ο μικρός πρίγκιπας έφυγε, με τη σκέψη του πάντα στο λουλούδι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Ο έβδομος πλανήτης ήταν λοιπόν η Γη.

Η Γη δεν είναι ένας οποιοσδήποτε πλανήτης. Έχει εκατόν έντεκα βασιλιάδες (χωρίς, βέβαια, να ξεχνάμε τους νέγρους βασιλιάδες), επτά χιλιάδες γεωγράφους, εννιακόσιες χιλιάδες επιχειρηματίες, επτάμισυ εκατομμύρια μπεκρήδες, τριακόσια έντεκα εκατομμύρια μαιτιόδοξους, μ' άλλα λόγια περίπου τέσσερα δισεκατομμύρια μεγάλους.

Για να σας δώσω μια ιδέα σχετικά με τις διαστάσεις της Γης, θα πρέπει να σας πω ότι πριν από την ανακάλυψη του ηλεκτρισμού, έπρεπε να υπάρχει στην επιφάνειά των έξι συνολικά ηπείρων της μια αληθινή στρατιά από τετρακόσιες εξηνταδύο χιλιάδες πεντακόσιους έντεκα φανοκόρους.

Αν έβλεπε κανείς από μια κάπως μακρινή απόσταση, το θέαμα θα ήταν σίγουρα υπέροχο. Οι κινήσεις της στρατιάς εκείνης ήταν κανονισμένες όπως και οι κινήσεις ενός μπαλέτου Όπερας. Στην αρχή ερχόταν η σειρά των φανοκόρων της Νέας Ζηλανδίας και της Αυστραλίας. Έπειτα, αφού πια είχαν ανάψει τα φανάρια τους, έφευγαν για να πάνε να κοιμηθούν. Τότε με τη σειρά τους έρχονταν να μπούνε στη σκηνή οι φανοκόροι της Κίνας και της Σιβηρίας. Ύστερα κι αυτοί χάνονταν σαν από μαγεία πίσω από τα ριντό, στα παρασκήνια.

Τότε ερχόταν η σειρά των φανοκόρων της Αφρικής και της Ευρώπης.

Στη συνέχεια, οι φανοκόροι της Νότιας Αμερικής, που κι εκείνους τους διαδέχονταν οι συνάδελφοι τους της Βόρειας Αμερικής. Και ποτέ δεν έκαναν λάθος σχετικά με ποια σειρά έπρεπε να μπουν στη σκηνή. Θα 'ταν ένα θέαμα μεγαλειώδες.

Μονάχα ο φανοκόρος του Βόρειου Πόλου κι ο μοναδικός συνάδελφός του στο Νότιο, περνούσαν τεμπέλικα τη ζωή τους, δουλεύοντας, όλες κι όλες, δυο φορές το χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Όταν θέλει κανείς να κάνει πνεύμα, τραβάει και κανένα ψεματάκι. Ποτέ δεν ήμουν πολύ τίμιος μιλώντας σας για τους φανοκόρους. Μάλιστα, κινδυνεύω να δώσω λαθεμένη ιδέα για τον πλανήτη μας σε κείνους που δεν τον ξέρουν. Οι άνθρωποι πιάνουν πολύ λίγο χώρο πάνω στη Γη. Αν τα τέσσερα περίπου δισεκατομμύρια που την κατοικούν στέκονταν όρθια και κάπως στριμωγμένοι μεταξύ τους, όπως όταν γίνεται ένα μήτιγκ, μια εμπορική συνάθροιση, θα χωρούσαν άνετα πάνω σε μια δημόσια πλατεία με σαράντα μίλια μήκος κι άλλα τόσα πλάτος. Θα μπορούσε κανείς να στοιβάξει όλα τα μέλη της ανθρωπότητας πάνω σ' ένα από τα πιο μικρά νησάκια του Ειρηνικού Ωκεανού.

Οι μεγάλοι, σίγουρα δεν θα σας πιστέψουν. Αυτοί φαντάζονται ότι πιάνουν πολύ τόπο. Βλέπουν τους εαυτούς τους πολύ σημαντικούς, όπως και τα μπαομπάμπ. Συμβουλέψτε τους, λοιπόν, να κάνουν τον λογαριασμό. Εκείνοι λατρεύουν τους αριθμούς: αυτό θα τους αρέσει. Όμως, μη χάνετε τον καιρό σας με τιμωρίες σαν κι αυτές που βάζουν οι δάσκαλοι στους μαθητές. Σε τίποτε δεν ωφελούν. Πρέπει να μου έχετε εμπιστοσύνη.

Φτάνοντας στη Γη, ο μικρός πρίγκιπας ξαφνιάστηκε καθώς δεν είδε κανένα. Μάλιστα φοβήθηκε πως είχε κάνει λάθος σχετικά με τον πλανήτη, όταν κάτι σαν βραχιόλι, μέσα στην άμμο, σάλειψε χρωματισμένο από τις αχτίδες του φεγγαριού.

Ο μικρός πρίγκιπας φάνηκε να χαμογελά:

- Δεν είσαι και τόσο δυνατός... δεν έχεις μήτε πόδια... μάλιστα, ούτε να ταξιδέψεις δεν μπορείς...

- Μπορώ να σε μεταφέρω πιο μακριά απ' όσο μπορεί να σε μεταφέρει ένα καράβι, είπε το φίδι.

Κουλουριάστηκε γύρω από τον αστράγαλο του μικρού πρίγκιπα, σαν ένα χρυσό βραχιόλι.

- Αυτόν που αγγίζω, μπορώ να τον μεταφέρω εκεί που βρισκόταν πριν, συμπλήρωσε, αλλά εσύ είσαι αγνός κι έρχεσαι από ένα πλανήτη...

Ο μικρός πρίγκιπας δεν απάντησε.

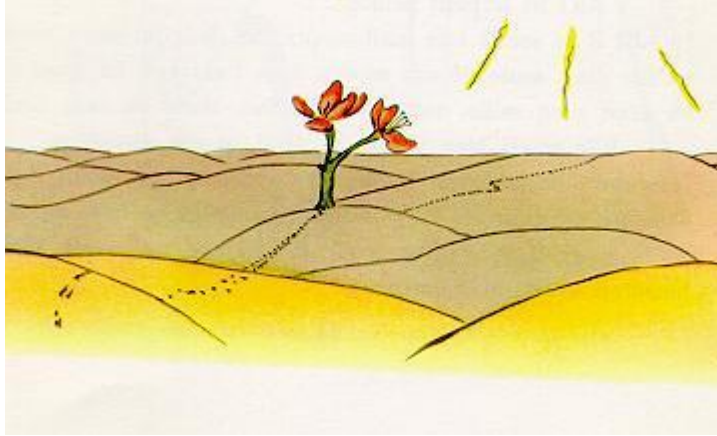
- Νιώθω λύπη για σένα, είσαι τόσο λεπτούλικο, πάνω σε τούτη τη γρανιτένια Γη. Μπορώ να σε βοηθήσω μια μέρα αν νοσταλγήσεις τον πλανήτη σου. Μπορώ...

- Ω! κατάλαβα και πολύ καλά μάλιστα, έκανε ο μικρός πρίγκιπας. Μα γιατί μιλάς πάντα με αινίγματα;

- Τα αλλάζω όλα, είπε το φίδι. Και σώπασαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

Ο μικρός πρίγκιπας διέσχισε την έρημο χωρίς να συναντήσει τίποτ' άλλο εκτός από ένα λουλούδι. Ένα λουλούδι με τρία πέταλα, ένα λουλούδι ολότελα ασήμαντο...

- Καλημέρα! είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Καλημέρα, είπε το λουλούδι.
- Που είναι οι άνθρωποι; ρώτησε ευγενικά ο μικρός πρίγκιπας.

Κάποια μέρα, το λουλούδι είχε δει να περνά ένα καραβάνι:

- Οι άνθρωποι; Πιστεύω πως υπάρχουν απ' αυτούς έξι ή επτά. Τους είχα δει πριν από χρόνια. Αλλά ποτέ δεν ξέρει κανείς που να τους βρει. Ο άνεμος τους πηγαίνει πέρα-δώθε. Τους λείπουν οι ρίζες κι αυτό πολύ τους ενοχλεί.
- Γεια σου, έκανε ο μικρός πρίγκιπας.
- Γεια σου, είπε το λουλούδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Ο μικρός πρίγκιπας σκαρφάλωσε σ' ένα ψηλό βουνό. Τα μοναδικά βουνά που είχε δει στη ζωή του, ήταν τα τρία ηφαίστεια του πλανήτη του που του έφταναν μέχρι τα γόνατα. Και το σβησμένο ηφαίστεια, το χρησιμοποιούσε σαν σκαμνί. «Από ένα τόσο ψηλό βουνό σαν αυτό, σκεφτόταν, σίγουρα θα δω ξαφνικά όλο τον πλανήτη κι όλους τους ανθρώπους...» Όμως, το μόνο που αντίκρισε ήταν οι ίδιες με βελόνες μυτερές κορφές των βράχων.

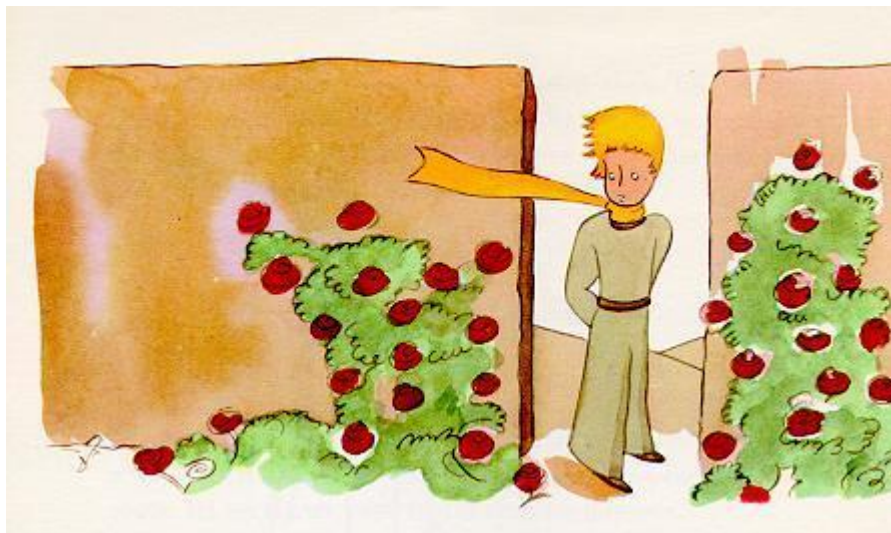

- Καλημέρα! είπε, έτσι ολότελα στην τύχη.
- Καλημέρα... Καλημέρα... Καλημέρα.. απάντησε η ηχώ.
- Ποιοι είσαστε; είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Ποιοι είσαστε... ποιοι είσαστε... ποιοι είσαστε... απάντησε η ηχώ.
- Σας θέλω φίλους μου, είμαι μόνος, είπε.
- Είμαι μόνος... είμαι μόνος... απάντησε η ηχώ. «Παράξενος πλανήτης! σκέφτηκε. Είναι ολότελα ξερός, όλο μυτερές κορφές και παντού αλάτια. Όσο για τους ανθρώπους δεν έχουν καθόλου φαντασία. Ότι τους λες, σου το ξαναλένε... Στον πλανήτη μου είχα ένα λουλούδι: εκείνο μου μιλούσε πάντα πρώτο...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Αφού περπάτησε για πολλές ώρες ανάμεσα από σωρούς άμμου, βράχους και χιόνια, ανακάλυψε επιτέλους ένα δρόμο. Κι όλοι οι δρόμοι σε οδηγούν στους ανθρώπους.

- Καλημέρα, είπε.

Ήταν ένας κήπος γεμάτος ανθισμένα τριαντάφυλλα.

- Καλημέρα, είπαν τα τριαντάφυλλα.

Ο μικρός πρίγκιπας τα κοίταξε. Όλα έμοιαζαν με το δικό του λουλούδι.

- Τι είσαστε εσείς ; τα ρώτησε κατάπληκτος.

- Είμαστε τριαντάφυλλα, είπαν.

- Α! έκανε ο μικρός πρίγκιπας.

Κι ένιωσε πολύ δυστυχισμένος. Το λουλούδι του είχε πει ότι ήταν το μοναδικό σ' όλον τον κόσμο από το είδος του. Και να τώρα που βρίσκονταν μπροστά του πέντε χιλιάδες, όλα τα ίδια, μέσα σ' ένα μόνο κήπο!

«Πολύ θα στενοχωρηθεί, σκέφτηκε, αν τα έβλεπε όλ' αυτά... θα το 'πιανε φοβερός βήχας και θα 'κανε σαν να 'ταν να πεθάνει για να γλιτώσει από τη γελοιοποίηση. Κι εγώ ια 'μαι αναγκασμένος να κάνω πως τάχα το περιποιούμαι γιατί, αν δεν το κάνω, για να με ταπεινώσει κι εμένα, θ' άφηνε τον εαυτό της να πεθάνει στ' αλήθεια...»

Υστερα, σκέφτηκε πάλι: «Πίστευα πως ήμουν πλούσιος επειδή είχα ένα μοναδικό σ' όλο τον κόσμο λουλούδι, ενώ δεν είχα παρά ένα συνηθισμένο τριαντάφυλλο. Αυτό και τα τρία μου ηφαίστεια που μου φτάνουν μέχρι τα γόνατα και που από αυτά το ένα, ίσως,

είναι σβησμένο για πάντα, το δίχως άλλο δεν με κάνουν μεγάλο πρίγκιπα... Και, ξαπλωμένος πάνω στο χορτάρι, έκλαψε».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Τότε ήταν που παρουσιάστηκε η αλεπού:

- Καλημέρα, είπε η αλεπού.
- Καλημέρα, απάντησε ευγενικά ο μικρός πρίγκιπας, που γύρισε προς το μέρος απ' όπου ακουγόταν η φωνή, μα δεν είδε τίποτε.
- Εδώ είμαι, είπε η φωνή, κάτω από τη μηλιά...
- Ποια είσαι συ; είπε ο μικρός πρίγκιπας. Είσαι πολύ όμορφη...
- Είμαι μια αλεπού, είπε η αλεπού.
- Έλα να παίξεις μαζί μου, της πρότεινε ο μικρός πρίγκιπας. Είμαι τόσο λυπημένος...
- Δεν μπορώ να παίξω μαζί σου, είπε η αλεπού, δεν είμαι εξημερωμένη.
- Α! συγγνώμη, έκανε ο μικρός πρίγκιπας. Μα, αφού σκέφτηκε λίγο, πρόσθεσε:
- Τι πάει να πει «εξημερωμένη»;
- Δεν θα είσαι από 'δω, είπε η αλεπού, τι ψάχνεις να βρεις;
- Ψάχνω να βρω τους ανθρώπους, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Τι σημαίνει εξημερωμένη;
- Οι άνθρωποι, είπε η αλεπού, έχουν τουφέκια και κυνηγούν. Αυτό είναι πολύ ενοχλητικό. Ακόμη ανατρέφουν κότες. Είναι το μόνο που τους ενδιαφέρει. Μήπως ψάχνεις για κότες;

- Όχι, είπε ο μικρός πρίγκιπας, ψάχνω για φίλους. Τι σημαίνει «εξημερώνω»;
 - Είναι κάτι ξεχασμένο για τα καλά, τώρα πια, είπε η αλεπού. Αυτό σημαίνει «δημιουργώ δεσμούς».
 - Δημιουργώ δεσμούς;
 - Ναι, βέβαια, είπε η αλεπού. Για μένα εσύ δεν είσαι ακόμη παρά ένα αγοράκι όμοιο με εκατό χιλιάδες άλλα μικρά αγόρια. Και δεν έχω την ανάγκη σου. Κι εσύ το ίδιο δεν έχεις την ανάγκη μου. Για σένα, δεν είμαι παρά μια αλεπού όμοια με εκατό χιλιάδες άλλες αλεπούδες. Μα, αν εσύ με εξημερώσεις, θα 'χουμε ανάγκη ο ένας τον άλλο. Θα 'σαι για μένα μοναδικός στον κόσμο. Θα 'μαι για σένα μοναδική στον κόσμο...
 - Αρχίζω να καταλαβαίνω, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Υπάρχει ένα λουλούδι... νομίζω πως μ' έχει εξημερώσει...
 - Καθόλου απίθανο, είπε η αλεπού. Πάνω στη Γη βλέπει κανείς κάθε λογής πράγματα...
 - Ω! Αυτό δεν έγινε στη Γη, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Η αλεπού φάνηκε να ενδιαφέρεται πολύ.
 - Σ' ένα άλλο πλανήτη;
 - Ναι.
 - Υπάρχουν κυνηγοί σε κείνο εκεί τον πλανήτη;
 - Όχι.
 - Αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον! Και κότες;
 - Όχι.
 - Τίποτε δεν είναι τέλειο, αναστέναξε η αλεπού. Όμως, η αλεπού ξαναγύρισε στην ιδέα της:
 - Η ζωή μου είναι μονότονη. Κυνηγώ κότες, οι άνθρωποι κυνηγούν εμένα. Όλες οι κότες μοιάζουν μεταξύ τους κι όλοι άνθρωποι μοιάζουν το ίδιο. Λοιπόν, κι εγώ κάπως βαριέμαι. Όμως, αν με εξημερώσεις, η ζωή μου θα μοιάζει σαν να την πλημμύρισε ο ήλιος. Θα γνωρίσω ένα θόρυβο από βήματα διαφορετικά απ' όλα τ' άλλα. Τα άλλα βήματα με κάνουν να καταχωνιάζομαι μέσα στη γη. Το δικό σου θα με φωνάζει να βγω έξω από την τρύπα μου, σαν να 'ναι μια μουσική. Κι ύστερα, κοίταξε! Βλέπεις εκεί κάτω τα σταροχώραφα; Εγώ δεν τρώω ψωμί. Για μένα, το σιτάρι δεν χρησιμεύει σε τίποτε. Κι αυτό είναι θλιβερό! Μα εσύ έχεις χρυσαφένια μαλλιά. Θα 'ναι υπέροχα όταν θα μ' έχεις εξημερώσει! Το σιτάρι που είναι χρυσαφένιο, εσένα θα μου θυμίζει. Και θ' αγαπώ το θόρυβο του ανέμου καθώς θα περνάει ανάμεσα από τα στάχυα του σταριού.
- Η αλεπού σώπασε και βάλθηκε να κοιτάζει το μικρό πρίγκιπα για πολλή ώρα.
- Σε παρακαλώ, εξημέρωσέ με, είπε!

- Πολύ το θέλω, απάντησε ο μικρός πρίγκιπας, μα δεν έχω καιρό. Έχω ν' ανακαλύψω φίλους και να γνωρίσω πολλά πράγματα.

- Δεν ξέρουμε παρά εκείνα που μας δίνουν την δυνατότητα να δημιουργούμε δεσμούς, είπε η αλεπού. Οι άνθρωποι δεν έχουν πια καιρό να μάθουν κάτι. Αγοράζουν πράγματα ετοιματζιδικά, φτιαγμένα μέχρι και την τελευταία λεπτομέρεια από τους εμπόρους. Και καθώς δεν υπάρχουν ποτέ έμποροι που να γίνονται φίλοι, οι άνθρωποι δεν έχουν πια φίλους. Αν θέλεις ένα φίλο, εξημέρωσε με!

- Τι πρέπει να κάνω; είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Πρέπει να είσαι πολύ υπομονετικός, απάντησε η αλεπού. Στην αρχή θα πρέπει να καθίσεις κάπως μακριά από μένα, όπως κάνω τώρα εγώ, πάνω στο χορτάρι. Θα σε κοιτάζω με την άκρη του ματιού μου και συ δεν θα λες τίποτε. Η κουβέντα γίνεται αιτία να δημιουργηθούν παρεξηγήσεις. Όμως, κάθε μέρα, θα μπορείς να 'ρχεσαι και να κάθεται κάπως πιο κοντά σε μένα...

Την άλλη μέρα, ο μικρός πρίγκιπας ξαναγύρισε.

- Θα 'ταν καλύτερα να 'ρχεσαι την ίδια ώρα, είπε η αλεπού. Αν, για παράδειγμα, πρόκειται να έρθεις στις τέσσερις το απόγευμα, από τις τρεις κιόλας εγώ θ' αρχίσω να 'μαι ευτυχισμένη. Όσο θα προχωρεί η ώρα, τόσο περισσότερο ευτυχισμένη θα νιώθω. Στις τέσσερις κιόλας θ' αρχίσω να εκνευρίζομαι και ν' ανησυχώ. Θα 'χω ανακαλύψει το τίμημα της ευτυχίας! Μα όταν εσύ θα 'ρχεσαι μια οποιαδήποτε ώρα, δεν ξέρω ποια, ποτέ δεν θα ξέρω πότε θ' αρχίσω να καρδιοχτυπώ... Χρειάζονται ορισμένα τυπικά.

- Τι είναι ένα τυπικό; ρώτησε ο μικρός πρίγκιπας.

- Είναι κι αυτό κάτι ξεχασμένο από πολύν καιρό, είπε η αλεπού. Κάτι που κάνει κάποια μέρα να 'ναι διαφορετική από τις άλλες μέρες, μια ώρα διαφορετική από τις άλλες ώρες.

Για παράδειγμα, υπάρχει μια τυπικότητα στους κυνηγούς. Την Πέμπτη χορεύουν με τις κοπέλες του χωριού. Τότε, η Πέμπτη είναι μια μέρα υπέροχη! Κατηφορίζω για περίπατο μέχρι τ' αμπέλι. Αν οι κυνηγοί χόρευαν κάθε φορά που θα τους ερχόταν το κέφι, οι μέρες θα 'μοιαζαν όλες ίδιες, με αποτέλεσμα να μην έχω εγώ ποτέ διακοπές.

Έτσι ο μικρός πρίγκιπας εξημέρωσε την αλεπού. Κι όταν πλησίαζε να 'ρθει η ώρα του αποχωρισμού:

- Αχ! είπε η αλεπού... Θ' αρχίσω τα κλάματα.
- Δικό σου είναι το λάθος, είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Ναι, σωστά, είπε η αλεπού.
- Μα συ θα βάλεις τα κλάματα, είπε ο μικρός πρίγκιπας.
- Και βέβαια, είπε η αλεπού.
- Τότε, από αυτό, δεν κερδίζεις τίποτε!
- Κάτι κερδίζω, είπε η αλεπού, είναι το χρώμα του σταριού.

Υστερα πρόσθεσε:

- Πήγαινε πάλι να δεις τα τριαντάφυλλα, θα καταλάβεις πως το δικό σου είναι μοναδικό στον κόσμο.

- Θα ξανάρθεις να με αποχαιρετήσεις κι εγώ θα σου κάνω δώρο ένα μυστικό.

Ο μικρός πρίγκιπας έφυγε για να πάει να ξαναδεί τα τριαντάφυλλα:

- Δεν είναι ολότελα όμοια με το δικό μου, ακόμη δεν είσαστε, τους είπε. Κανείς δεν σας έχει εξημερώσει και σεις δεν έχετε εξημερώσει κανένα. Είσαστε όπως ήταν η αλεπού μου. Κι εκείνη δεν ήταν παρά όμοια με εκατό χιλιάδες άλλες. Όμως εγώ την έχω κάνει φίλη μου κι είναι τώρα μοναδική στον κόσμο.

Και τα τριαντάφυλλα έδειξαν να τα 'χουν πειράξει πολύ τα λόγια του μικρού πρίγκιπα.

- Είσαστε όμορφα, μα είσαστε άδεια, πρόσθεσε. Κανείς δεν θα μπορούσε να πεθάνει για σας. Σίγουρα, κάποιος τυχαίος περαστικός, βλέποντας το δικό μου λουλούδι θα νόμιζε πως σας μοιάζει. Μα, από μόνο του αυτό, είναι πιο σημαντικό από όλα εσάς, γιατί εγώ το ποτίζω, το προσφύλασσω κάτω από ένα γυάλινο δοχείο. Γιατί είναι αυτό που εγώ προσφύλαξα με το παραβάν. Γιατί αυτό είναι που του σκότωσα τις κάμπιες (εκτός από δυο ή τρεις που τις άφησα για να γίνουν πεταλούδες). Γιατί αυτό είναι εκείνο που το άκουσα να παραπονιέται ή να περηφανεύεται ή, μάλιστα, μερικές φορές να σωπαίνει. Γιατί είναι το τριαντάφυλλό μου.

Και γύρισε προς την αλεπού.

- Γεια σου, είπε...

- Γεια σου, είπε η αλεπού. Να το μυστικό μου. Είναι πολύ απλό: δεν βλέπει κανείς πολύ καλά παρά μονάχα με την καρδιά. Ότι είναι σημαντικό, δεν το βλέπουν τα μάτια.

- Ότι είναι σημαντικό δεν το βλέπουν τα μάτια, επανέλαβε ο μικρός πρίγκιπας, για να το θυμάται.

- Είναι ο χρόνος που έχεις χάσει για το τριαντάφυλλό σου και που το κάνει τόσο σημαντικό.

- Είναι ο χρόνος που έχω χάσει για το τριαντάφυλλό μου... έκανε ο μικρός πρίγκιπας, για να το θυμάται.

- Οι άνθρωποι έχουν ξεχάσει αυτή την αλήθεια, είπε η αλεπού. Όμως εσύ δεν πρέπει να την ξεχάσεις. Να γίνεις υπεύθυνος για πάντα εκείνου που έχεις εξημερώσει. Είσαι υπεύθυνος για το τριαντάφυλλό σου...

- Είμαι υπεύθυνος για το τριαντάφυλλό μου... επανέλαβε ο μικρός πρίγκιπας, για να μην το ξεχάσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

- Καλημέρα, είπε ο μικρός πρίγκιπας

- Καλημέρα, είπε ο κλειδούχος.

- Τι κάνεις εδώ; είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Ξεχωρίζω τους ταξιδιώτες, σε πακέτα των χιλίων, είπε ο κλειδούχος, Κατευθύνω τα τρένα που τους κουβαλάνε, άλλοτε προς τα δεξιά κι άλλοτε προς τ' αριστερά.

Και, βροντώντας σαν τον κεραυνό, μια φωτισμένη ταχεία αμαξοστοιχία έκανε το μικρό φυλάκιο του κλειδούχου να τρέμει.

- Πάρα πολύ βιάζονται, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Τι ψάχνουν να βρουν;

- Μήτε κι ο ίδιος ο οδηγός της ατμομηχανής δεν το ξέρει, είπε ο κλειδούχος.

Την ίδια στιγμή, από την αντίθετη μεριά, φάνηκε να 'ρχεται βροντοχτυπώντας μια δεύτερη κατάφωτη ταχεία.

- Γυρίζουν κιόλας; ρώτησε ο μικρός πρίγκιπας...

- Αυτοί δεν είναι οι ίδιοι, είναι μια αλλαγή, γυρίζουν πίσω.

- Δεν ήταν ευχαριστημένοι εκεί που βρίσκονταν;

- Ποτέ δεν είναι κανείς ευχαριστημένος εκεί που βρίσκεται, είπε ο κλειδούχος.

Ακούστηκε το βροντοχτύπημα μιας τρίτης φωτισμένης ταχείας.

- Κυνηγούν τους πρώτους ταξιδιώτες; ρώτησε ο μικρός πρίγκιπας.

- Τίποτε δεν κυνηγούν, είπε ο κλειδούχος, κοιμούνται 'κει μέσα ή μπορεί και να χασμουριούνται. Μονάχα τα παιδιά ζουλάνε τις μύτες τους πάνω στα τζάμια.

- Μονάχα τα παιδιά ξέρουν τι ψάχνουν να βρουν, έκανε ο μικρός πρίγκιπας. Σπαταλάνε τον καιρό τους με μια κούκλα από κουρέλια κι αυτή τους γίνεται πολύ σημαντική, κι αν κάποιος τους την πάρει, κλαίνε...

- Τα παιδιά είναι τυχερά, είπε ο κλειδούχος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

- Καλημέρα, είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Καλημέρα, είπε ο έμπορος.

Ήταν ένας έμπορος τελειοποιημένων χαπιών που έκοβαν τη δίψα. Έπινες ένα κάθε εβδομάδα και έτσι δεν ένιωθες πια την ανάγκη να πιεις νερό.

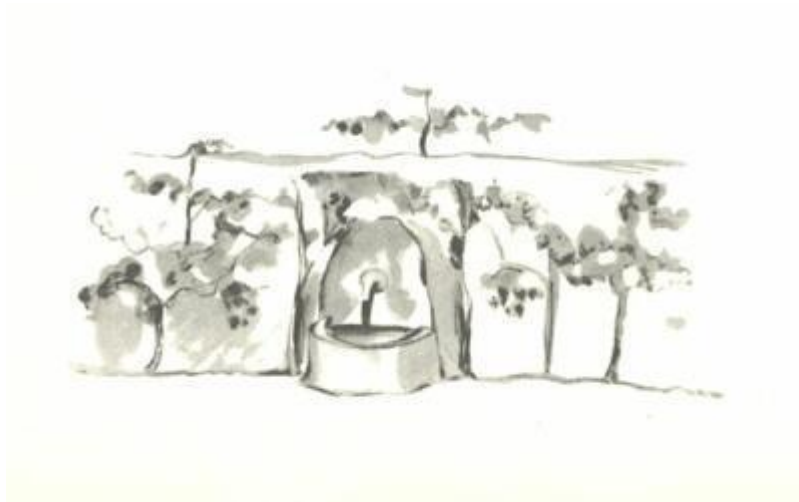
- Γιατί τα πουλάς αυτά; είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Έχεις μεγάλη οικονομία χρόνου, είπε ο έμπορος. Οι ειδικοί έχουν κάνει τους υπολογισμούς. Κερδίζεις πενήντατρία λεπτά τη εβδομάδα.

- Και τι τα κάνεις αυτά τα πενήντατρία λεπτά;

- Τα κάνεις ότι θέλεις...

«Εγώ, είπε μέσα του ο μικρός πρίγκιπας, αν είχα πενήντατρία λεπτά σε χρόνο να ξοδέψω, θα έκανα σιγά-σιγά ένα ωραίο περίπατο μέχρι κάποια πηγή...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Βρισκόμαστε στην όγδοη μέρα από τότε που ο κινητήρας του αεροπλάνου μου είχε πάθει εκείνη τη βλάβη πάνω από την έρημο, κι είχα ακούσει την ιστορία του εμπόρου, πίνοντας τη στερνή γουλιιά απ' το νερό που είχα:

- Α! είπα στο μικρό πρίγκιπα, είναι πολύ όμορφες οι αναμνήσεις σου, μα δεν έχω ακόμη επισκευάσει το αεροπλάνο μου, δεν έχω μήτε μια γουλιιά νερό να πιω και θα ήμουνα ευτυχής, κι εγώ το ίδιο, αν μπορούσα να κάνω ένα περίπατο μέχρι κάποια πηγή!

- Η φίλη μου η αλεπού, μου είπε...

- Μικρέ και καλέ μου άνθρωπε, στην περίπτωση μου, δεν πρόκειται πια για την αλεπού!

- Γιατί;

- Γιατί καθόλου απίθανο να πεθάνουμε από δίψα... Δεν κατάλαβε το συλλογισμό μου και απάντησε:

- Είναι καλό να 'χεις ένα φίλο, ακόμη κι αν πρόκειται να πεθάνει. Εγώ ήμουν πολύ ευχαριστημένος που κάποτε είχα φίλη μια αλεπού...

«Δεν έχει συναίσθηση του κινδύνου, σκέφτηκα, ποτέ του δεν ένιωσε μήτε πείνα, μήτε δίψα. Λίγος ήλιος του φτάνει...»

Όμως εκείνος με κοίταξε κι απάντησε στη σκέψη μου:

- Διψάω κι εγώ... ας ψάξουμε για κανένα πηγάδι... Έκανα μια χειρονομία κούρασης: είναι κουταμάρα να ψάχνεις για πηγάδι στην τύχη, μέσα στην απεραντοσύνη μιας ερήμου. Ωστόσο μπήκαμε στο δρόμο.

Αφού περπατήσαμε για ώρες και ώρες σιωπηλοί, η νύχτα έπεσε και τ' αστέρια άρχισαν να σκορπίζουν το φως τους, λαμπυρίζοντας. Τα 'βλεπα σαν μέσα από όνειρο, καθώς είχα λίγο πυρετό εξαιτίας της δίψας μου. Τα λόγια του μικρού πρίγκιπα χόρευαν στη θύμησή μου:

- Λοιπόν, νιώθεις κι εσύ δίψα; τον ρώτησα.

Όμως δεν απάντησε στην ερώτησή μου. Μου είπε απλά:

- Το νερό ίσως, μπορεί να είναι καλό για την καρδιά... Δεν κατάλαβα την απάντησή του μα δεν είπα τίποτε...

Ήξερα πολύ καλά πως δεν έπρεπε να τον ρωτήσω.

Ήταν κουρασμένος. Κάθισε. Κάθισα κοντά του. Κι ύστερα από κάμποση ώρα σιωπής, είπε πάλι:

- Τα αστέρια είναι όμορφα, εξαιτίας ενός λουλουδιού που δεν το βλέπουμε...

«Σίγουρα» του απάντησα και κοίταξα, χωρίς να μιλώ, τις κυματοειδείς πτυχές της άμμου που ξεχώριζαν κάτω από το φως του φεγγαριού.

- Η έρημος είναι όμορφη, πρόσθεσε...

Κι αυτό ήταν αλήθεια. Αγαπούσα πάντα την έρημο. Κάθεσαι πάνω σ' ένα λόφο από άμμο. Δεν βλέπεις τίποτα. Δεν ακούς τίποτα. Κι όμως, κάτι εκπέμπει ακτίνες μέσα στη σιωπή...

- Αυτό που κάνει όμορφη την έρημο, είπε ο μικρός πρίγκιπας, είναι ότι κάπου κρύβει ένα πηγάδι...

Ένωσα κατάπληκτος καταλαβαίνοντας ξαφνικά κείνο το μυστηριώδες ακτινοβόλημα της άμμου. Όταν ήμουν μικρό παιδί, καθόμουν σ' ένα παλιό σπίτι όπου, σύμφωνα με την παράδοση, βρισκόταν θαμμένος ένας θησαυρός.

Βέβαια, ποτέ κανένας δεν τον είχε ανακαλύψει, ούτε, ίσως, κανένας να μην τον είχε αναζητήσει. Όμως ο υποθετικός αυτός θησαυρός έκανε φανταστικά μαγευτικό όλο αυτό το σπίτι. Το σπίτι μου έκρυβε ένα θησαυρό στα βάθη της καρδιάς του...

- Ναι, είπα στο μικρό πρίγκιπα, είτε πρόκειται για το σπίτι, είτε για τ' αστέρια ή την έρημο, εκείνο που δημιουργεί την ομορφιά τους, δεν μπορείς να το δεις.

- Είμαι ευχαριστημένος, είπε, που συμφωνείς με την αλεπού μου.

Καθώς αποκοιμιόταν ο μικρός πρίγκιπας, τον πήρα στην αγκαλιά μου και μπήκα στο δρόμο. Είχα την εντύπωση πως κουβαλούσα ένα εύθραυστο θησαυρό. Μάλιστα, μου φαινόταν πως δεν υπήρχε τίποτε πιο εύθραυστο πάνω στη Γη. Κοίταξα, στο φως του φεγγαριού, το χλομό αυτό μέτωπο, αυτά τα κλειστά μάτια, αυτές τις μπούκλες των μαλλιών που αναδύονταν στον άνεμο, κι έλεγα μέσα μου: αυτό που βλέπω δεν είναι παρά ένα κέλυφος. Το πιο σημαντικό είναι αθέατο...

Καθώς τα μισάνοιχτα χείλη του άφηναν να σχηματίζεται σχεδόν, ένα χαμόγελο, είπα ακόμη: «Αυτό που τόσο πολύ μου κάνει εντύπωση με τούτο το παιδί, είναι πόσο μένει πιστό σ' ένα λουλούδι, είναι η εικόνα ενός τριαντάφυλλου που λάμπει μέσα του, σαν το φως μιας λάμπας, ακόμη κι όταν κοιμάται...» Και τον φαντάστηκα ακόμη πιο εύθραυστο. Πρέπει να προστατεύομε καλά τις λάμπες: ένα φύσημα του ανέμου, μπορεί να τις σβήσει...

Και προχωρώντας έτσι, με το χάραμα της μέρας, βρήκα το πηγάδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

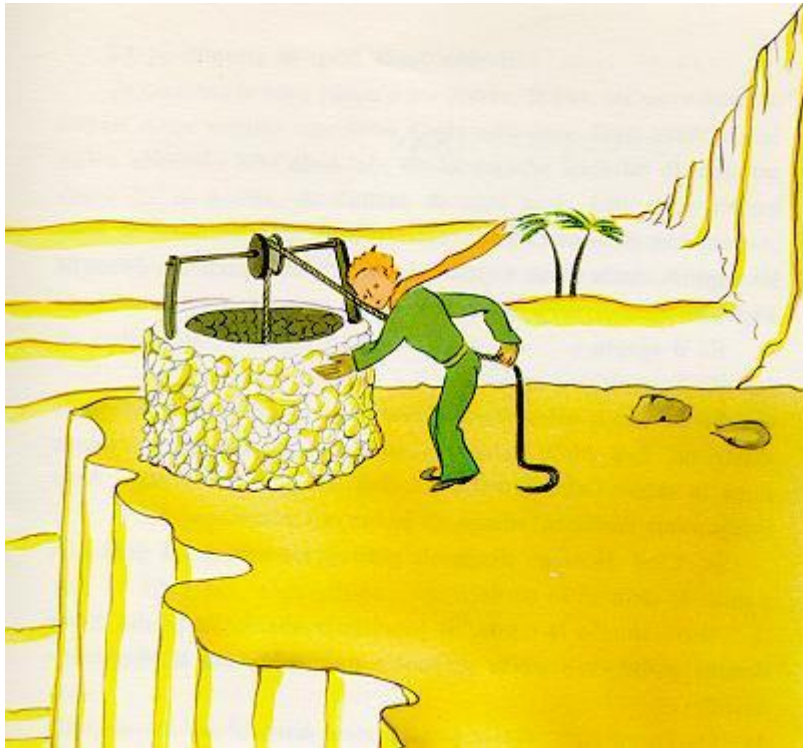
- Οι άνθρωποι, είπε ο μικρός πρίγκιπας, στριμώχνονται μέσα στις ταχείες, μα μήτε που ξέρουν καθόλου τι ψάχνουν να βρουν. Τότε νιώθουν να σπάνε τα νεύρα τους και κλωθογυρίζουν πέρα-δώθε...

Και πρόσθεσε:

- Δεν αξίζει τον κόπο...

Το πηγάδι όπου είχαμε φτάσει δεν έμοιαζε καθόλου με τα πηγάδια της Σαχάρας, απλές λακκούβες σκαμμένες μέσα στην άμμο. Πιο πολύ έμοιαζε με τα πηγάδια που βλέπει κανείς στα χωριά. Όμως εκεί γύρω δεν υπήρχε κανένα χωριό κι έτσι νόμιζα πως ονειρεύομαι.

- Παράξενα πράγματα, είπα στον μικρό πρίγκιπας, όλα είναι έτοιμα: το μαγκάνι, ο κουβάς, το σκοινί...

Γέλασε, έπιασε το σκοινί, το τράβηξε κι έβαλε μπροστά το μαγκάνι που έτριξε, όπως τρίζει ένα παλιός ανεμοδείκτης σαν έχει αποκοιμηθεί για πολύν καιρό ο άνεμος.

- Ακούς; είπε ο μικρός πρίγκιπας, ξυπνήσαμε ξανά τούτο το πηγάδι και τραγουδάει...

Δεν θα 'θελα να κουραστεί:

- Άφησέ το σε μένα, είπα, θα είναι πολύ βαρύς ο κουβάς με το νερό, για σένα.

Τράβηξα τον κουβά αργά-αργά μέχρι τα χείλη του πηγαδιού και τον ακούμπησα όρθιο πάνω στο πεζούλι. Στ' αυτιά μου αντηχούσε ακόμη το τραγούδι του μαγκανιού και μέσα στο νερό που κουνιόταν ακόμη, έβλεπα να τρέμει ο ήλιος.

- Νιώθω δίψα γι αυτό το νερό, είπε ο μικρός πρίγκιπας, δώσε μου να πιω...

Και κατάλαβα τι έψαχνε να βρει!

Σήκωσα τον κουβά μέχρι τα χείλη του. Ήπια με τα μάτια κλειστά. Ήταν γλυκός σαν μια γιορτή. Αυτό το νερό ήταν κάτι πάρα πολύ διαφορετικό από όσο κάποια τροφή. Είχε γεννηθεί από την πορεία κάτω απ' τ' αστέρια, το τραγούδι του μαγκανιού, την προσπάθεια των μπράτσων μου. Ήταν καλό για την καρδιά, όπως ένα δώρο. Όταν ήμουν μικρό παιδί, το φως του Χριστουγεννιάτικου δέντρου, η μελωδία της μεσονύχτιας λειτουργίας, η γλυκύτητα των χαμόγελων δημιουργούσαν έτσι την ακτινοβολία του δώρου των Χριστουγέννων που έπαιρνα.

- Οι άνθρωποι στη χώρα σου, είπε ο μικρός πρίγκιπας, καλλιεργούν πέντε χιλιάδες τριαντάφυλλα μέσα σ' ένα μονάχα κήπο... και μέσα εκεί δεν βρίσκουν ότι ζητάνε...

- Δεν το βρίσκουν, απάντησα...

- Κι ωστόσο, αυτό που ψάχνουν θα μπορούσε να βρίσκεται μέσα σ' ένα μόνο τριαντάφυλλο ή μέσα σε λίγο νερό...

- Σίγουρα, ναι, απάντησα.

Κι ο μικρός πρίγκιπας πρόσθεσε:

- Τα μάτια είναι τυφλά. Πρέπει να ψάξεις με την καρδιά.

Είχα πει κι εγώ. Ανάσαινα καλά. Με το χάραμα, η άμμος έπαιρνε το χρώμα του μελιού. Ήμουν ευτυχισμένος το ίδιο κι από εκείνο το μελένιο χρώμα. Γιατί έπρεπε να κάνω τον κόπο...

- Πρέπει να κρατήσεις την υπόσχεσή σου, μου είπε σιγανά ο μικρός πρίγκιπας που είχε καθίσει ξανά κοντά μου.

- Ποια υπόσχεση;

- Συ ξέρεις... ένα φίμωτρο για το αρνί μου. Είμαι υπεύθυνος για κείνο το λουλούδι!

Έβγαλα από την τσέπη μου τα δοκιμαστικά μου προσχέδια. Βλέποντάς τα ο μικρός πρίγκιπας, είπε γελώντας:

- Τα μπαομπάμπ σου μοιάζουν κάπως με λάχανα.

-Ω!

Εγώ που ήμουν τόσο περήφανος για τα μπαομπάμπ!

- Η αλεπού σου... τ' αυτιά της... μοιάζουν κάπως με κέρατα... και είναι πολύ μακριά!

Και γέλασε ξανά.

- Είσαι άδικος, μικρό μου ανθρωπάκι, δεν ήξερα να σχεδιάζω παρά μονάχα βόες ανοιχτούς και βόες κλειστούς.

- Ω! καλά τώρα, είπε, τα παιδιά ξέρουν. Σχεδιάσα, λοιπόν, ένα φίμωτρο. Κι ένιωσα σφιγμένη την καρδιά μου καθώς του το έδινα, λέγοντας:

- Σκοπεύεις να κάνεις κάτι που εγώ δεν το ξέρω... Μα δεν μου απάντησε. Μου είπε:

- Συ ξέρεις, ότι έπεσα στη Γη... αύριο θα 'ναι η επέτειος...

Ύστερα, αφού έμεινε για λίγο αμίλητος, πρόσθεσε:

- Έπεσα κάπου εδώ κοντά... Και κοκκίνισε.

Και ξανά, χωρίς να ξέρω γιατί, άρχισα να νιώθω μια παράξενη θλίψη. Ωστόσο, μου ήρθε στο μυαλό μια ερώτηση:

- Τότε δεν ήταν ολότελα τυχαίο όταν το πρωί που σε γνώρισα, έχουν περάσει οκτώ μέρες από τότε, περπατούσες όπως τώρα, ολομόναχος, χιλιάδες μίλια μακριά από κάθε κατοικημένη περιοχή! Ξαναγυρνούσες προς το μέρος όπου είχες πέσει;

Ο μικρός πρίγκιπας κοκκίνισε ακόμη πιο πολύ. Και πρόσθεσα διστάζοντας:

- Ίσως γιατί πλησίαζε η επέτειος;

Ο μικρός πρίγκιπας κοκκίνισε πάλι. Δεν απαντούσε ποτέ σε ερωτήσεις, μα σαν κοκκίνιζε, αυτό σήμαινε «ναι», δεν είν' έτσι;

- Α! είπα, φοβάμαι πως... Όμως μου απάντησε:

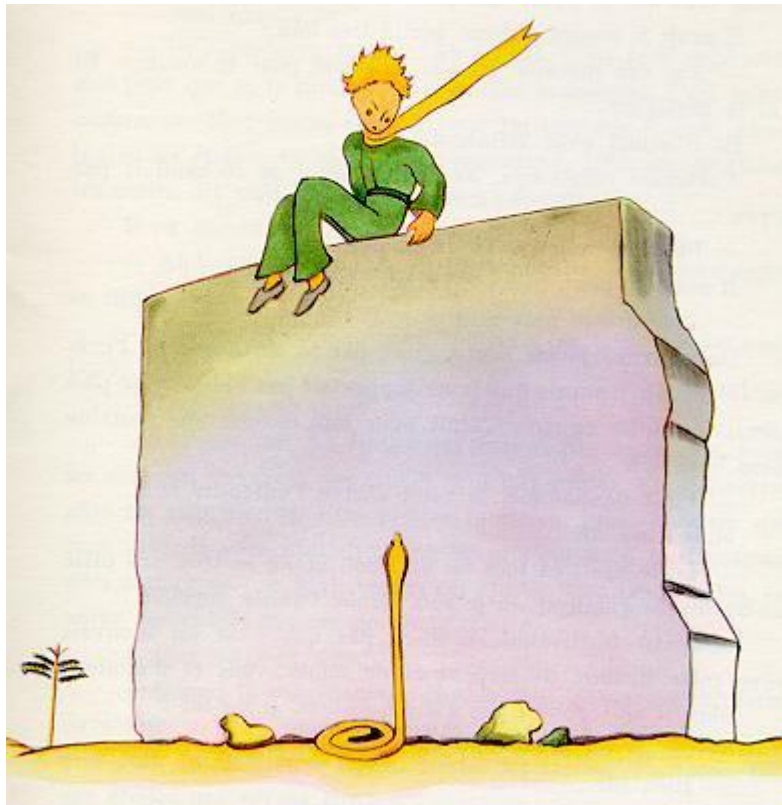
- Θα πρέπει τώρα να δουλέψεις. Πρέπει να γυρίσεις πάλι στη μηχανή σου. Θα σε περιμένω εδώ. Γύρισε ξανά αύριο βράδυ.

Όμως, δεν ήμουν σίγουρος. Θυμόμουν την αλεπού. Κινδυνεύει κανείς να βάλλει τα κλάματα αν αφήσει να τον εξημερώσουν...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Δίπλα στο πηγάδι βρίσκονταν τ' απομεινάκια ενός παλιού πέτρινου τοίχου.

Όταν την άλλη μέρα το βράδυ γύρισα απ' τη δουλειά μου, ξεχώρισα από μακριά το μικρό πρίγκιπα καθισμένο εκεί ψηλά, με τα πόδια του να κρέμονται. Και τον άκουσα που μιλούσε:

- Δεν θυμάσαι, λοιπόν, έλεγε. Δεν είναι ακριβώς εδώ! Μια άλλη φωνή του απαντούσε σίγουρα, γιατί απάντησε:

- Ναι! Ναι! Είναι ακριβώς η μέρα, μα δεν είν' εδώ το μέρος!

Συνέχισα να προχωρώ προς τον τοίχο. Όμως, δεν έβλεπα, ούτε άκουγα κανένα. Ωστόσο, ο μικρός πρίγκιπας είπε πάλι:

-... Βέβαια. Θα δεις που αρχίζουν τα χνάκια μου πάνω στην άμμο. Δεν έχεις παρά να με περιμένεις εκεί. Αυτή τη νύχτα θα 'ρθώ.

Βρισκόμουν είκοσι μέτρα μακριά από τον τοίχο, μα χωρίς να βλέπω πάντα κανένα.

Έπειτα από μερικές στιγμές σιωπής, ο μικρός πρίγκιπας είπε πάλι:

-Έχεις καλό δηλητήριο; Είσαι σίγουρο πως δεν θα με κάνεις να υποφέρω για πολύ;

Σταμάτησα με την καρδιά σφιγμένη, μα εξακολουθούσα πάντα να μην καταλαβαίνω τίποτε.

- Τώρα, φύγε, είπε... θέλω να κατέβω!

Χαμηλώνοντας τότε τα μάτια προς την κάτω μεριά του τοίχου, τινάχτηκα προς τα πίσω. Ήταν εκεί, ορθό προς τη μεριά του πρίγκιπα, ένα από κείνα τα κίτρινα φίδια που σε σκοτώνουν μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα. Καθώς έψαχνα μέσα στην τσέπη μου για να πάρω το πιστόλι που είχα, άρχισα να τρέχω μα, με το θόρυβο που έκανα, το φίδι αφέθηκε απαλά να κυλήσει μέσα στην άμμο, όπως ένας πίδακας νερού που τελειώνει και, χωρίς καθόλου να βιάζεται, χώθηκε ανάμεσα στις πέτρες, μ' ένα ελαφρύ μεταλλικό θόρυβο.

Έφτασα στον τοίχο ακριβώς τη στιγμή που χρειαζόταν για να δεχτώ στην αγκαλιά μου το μικρό μου καλό πρίγκιπα, ωχρό σαν το χιόνι.

- Τι ιστορία είναι πάλι τούτη; Τώρα μιλάς και με τα φίδια!

Του είχα έβγαλα το αιώνιο χρυσόχρωμο κασκόλ του, του δρόσισα τους κροτάφους και του έδωσα να πει και τώρα πια δεν τολμούσα να τον ρωτήσω τίποτα. Με κοίταξε με ύφος σοβαρό και μ' αγκάλιασε, ρίχνοντας τα μπράτσα του γύρω από το λαιμό μου. Ένιωσα την καρδιά μου να χτυπά σαν την καρδιά του πουλιού που πεθαίνει, χτυπημένο από τα βόλια του κυνηγού. Μου είπε:

- Είμαι ευχαριστημένος που βρήκες εκείνο που έλειπε από τη μηχανή σου. Θα μπορέσεις να ξαναγυρίσεις στο σπίτι σου...

- Πώς ξέρεις!

Κείνη τη στιγμή ετοιμαζόμουν να του πω ότι, μ' όλο που καθόλου δεν το περίμενα, είχα καταφέρει να τελειώσω τη δουλειά μου!

Δεν απάντησε στην ερώτησή μου, όμως πρόσθεσε:

- Κι εγώ το ίδιο, σήμερα, γυρίζω σπίτι μου... Ύστερα, πρόσθεσε μελαγχολικά:

- Είναι πάρα πολύ πιο μακριά... είναι πολύ πιο δύσκολο...

Ένιωθα πως είχε συμβεί κάτι απρόσμενο. Τον έσφιγγα στην αγκαλιά μου σαν ένα μικρό παιδί, κι όμως μου φαινόταν πως κυλούσε κάθετα μέσα μίαν άβυσσο, χωρίς να μπορώ να κάνω τίποτε για να τον συγκρατήσω.

Το βλέμμα του ήταν σοβαρό, χαμένο στην απεραντοσύνη:

- Έχω το αρνάκι σου. Έχω και την κάσα για το αρνάκι. Ακόμη έχω και το φίμωτρο...

Και χαμογέλασε μελαγχολικά.

Περίμενα για πολλή ώρα. Ένιωθα πως σιγά - σιγά ζεσταινόταν:

- Μικρό, καλό μου ανθρωπάκι, είχες φοβηθεί... Είχε φοβηθεί, ναι, σίγουρα! Μα γέλασε απαλά:

- Θα φοβηθώ πολύ περισσότερο απόψε...

Ένωσα πάλι να παγώνω από το συναίσθημά του αναπόφευκτου. Και κατάλαβα πως ότι δεν θα άντεχα στην ιδέα πως ποτέ πια δεν θ' άκουγα ξανά κείνο το γέλιο. Ήταν για μένα μια πηγή μέσα στην έρημο.

- Μικρό μου ανθρωπάκι, θέλω ακόμη να σ' ακούσω να γελάς...

Όμως μου είπε:

- Αυτή τη νύχτα συμπληρώνεται ένας χρόνος. Το αστέρι μου θα βρίσκεται ακριβώς πάνω από το μέρος όπου είχα πέσει την περασμένη χρονιά...

- Μικρέ, καλέ μου άνθρωπε, αυτή η ιστορία με το φίδι και το ραντεβού και τ' αστέρι, δεν είναι παρά ένα κακό όνειρο...

Μα δεν απάντησε στην ερώτησή μου. Μου είπε:

- Αυτό που είναι σημαντικό, δεν το βλέπομε...

- Σίγουρα...

- Είναι όπως και με το λουλούδι. Αν αγαπάς ένα λουλούδι που βρίσκεται σε κάποιο αστέρι, είναι γλυκό τη νύχτα να κοιτάζεις τον ουρανό. Όλα τ' αστέρια τότε είναι ανθισμένα.

- Σίγουρα...

- Είναι όπως με το νερό. Ότι μου είχες δώσει να πω

ήταν όπως μια μουσική, εξαιτίας του ήχου που έκανε το μαγκάνι και το σχοινί... θυμάσαι... ήταν πολύ ωραίο.

- Και βέβαια...

- Θα κοιτάζεις τη νύχτα τ' αστέρια. Το δικό μου είναι πολύ μικρό για να σου δείξω που βρίσκεται. Έτσι είναι καλύτερα. Το αστέρι μου θα είναι για σένα ένα από τ' αστέρια. Τότε, θα σ' αρέσει να κοιτάζεις όλα τα αστέρια... Όλα θα είναι φίλοι σου. Κι ύστερα, θα 'θελα να σου κάνω ένα δώρο...

Γέλασε πάλι.

-Α! μικρό μου ανθρωπάκι, μικρό μου ανθρωπάκι, μου αρέσει να σ' ακούω να γελάς!

- Ακριβώς αυτό θα 'ναι το δώρο μου... αυτό θα 'ναι όπως με το νερό...

- Τι θέλεις να πεις;

- Οι άνθρωποι έχουν αστέρια που δεν είναι τα ίδια. Για κείνους που ταξιδεύουν, τ' αστέρια είναι οδηγοί. Για άλλους δεν είναι παρά μικρά φώτα. Για άλλους, τους σοφούς, είναι προβλήματα. Για τον μπίζνεσμαν μου, ήταν από χρυσάφι. Μα όλα τούτα τ' αστέρια σωπαίνουν. Εσύ, θα έχεις αστέρια που κανείς άλλος δεν τα έχει...

- Τι θέλεις να πεις;

- Αφού εγώ θα 'μαι σ' ένα απ' αυτά, κι αφού θα γελάω σ' ένα απ' αυτά, τότε για σένα θα είναι σαν να γελούν όλα τ' αστέρια. Θα έχεις εσύ αστέρια που ξέρουν να γελάνε!

Και γέλασε πάλι.

- Κι όταν θα 'χεις παρηγορηθεί (πάντα παρηγοριέται κανείς), θα είσαι ευχαριστημένος που μ' έχεις γνωρίσει.

Θα είσαι πάντα φίλος μου. Πάντα θα θέλεις να γελάς με μένα. Και θ' ανοίγεις καμιά φορά το παράθυρο, έτσι, για την ευχαρίστηση... Και οι φίλοι σου θα σε κοιτάζουν κατάπληκτοι να γελάς, κοιτάζοντας τον ουρανό. Τότε, εσύ θα τους λες: «Ναι, τ' αστέρια με κάνουν πάντα να γελάω!» και θα σε περνάνε για τρελό. Σου σκάρωσα ένα πολύ πονηρό παιχνίδι... Και γέλασε ξανά.

- Θα είναι σαν να σου έχω δώσει αντί γι' αστέρια, μικρά κουδουνάκια που ξέρουν να γελούν...

Και γέλασε πάλι. Ύστερα σοβαρεύτηκε ξανά:

- Απόψε... ξέρεις... μην έρθεις.

- Δεν θα σ' αφήσω καθόλου.

Όμως έδειχνε βυθισμένος σε σκέψεις .

- Θα μοιάζω σαν να έχω αρρωστήσει... Θα μοιάζω σαν να 'μαι ετοιμοθάνατος. Κάπως έτσι θα είναι. Μην έρθεις να με δεις έτσι, δεν θ' αξίζει τον κόπο...

- Δεν θα σ' αφήσω καθόλου. Μα έδειχνε σκεπτικός.

- Στο λέω αυτό... είναι εξαιτίας του φιδιού. Δεν πρέπει να σε δαγκώσει... τα φίδια είναι κακά. Αυτό μπορεί να σε δαγκώσει έτσι, για ευχαρίστηση.

- Δεν θα σ' εγκαταλείψω καθόλου. Όμως κάτι τον καθησύχασε:

- Είναι αλήθεια πως δεν τους έχει πια απομείνει δηλητήριο για το δεύτερο δάγκωμα...

Κείνη τη νύχτα δεν τον είδα να μπαίνει στο δρόμο. Είχε φύγει αθόρυβα. Όταν μπόρεσα να τον προλάβω περπατούσε αποφασισμένος, με γρήγορο βήμα. Μου είπε μονάχα:

- Α! εδώ είσαι...

Και μ' έπιασε απ' το χέρι. Όμως ανησυχούσε ακόμη:

- Έχεις κάνει λάθος. Θα πονέσεις. Θα μοιάζω με νεκρό, μα δεν θα 'μαι πραγματικά...

Εγώ σώπαινα.

- Καταλαβαίνεις. Είναι πολύ μακριά. Δεν μπορώ να κουβαλάω τούτο 'δω το σώμα. Είναι πολύ βαρύ!

Εγώ σώπαινα.

- Όμως, θα 'ναι σαν κάποιος να 'χει παρατήσει ένα κουφάρι, μια παλιά δεντρόφλουδα. Δεν νιώθεις θλίψη βλέποντας παλιά δεντρόφλουδα...

Εγώ σώπαινα.

Έχασε για λίγο το κουράγιο του. Όμως έκανε ακόμη μια προσπάθεια:

- Θα 'ναι όμορφα, ξέρεις. Κι εγώ το ίδιο θα κοιτάζω τ' αστέρια. Όλα τ' αστέρια θα 'χουν πηγάδια μ' ένα σκουριασμένο μαγκάνι. Όλα τ' αστέρια θα μου ρίχνουν νερό να πιω...

Εγώ σώπαινα.

- Θα 'ναι τόσο όμορφα! Θα 'χεις πεντακόσια εκατομμύρια κουδουνάκια, θα 'χω πεντακόσια εκατομμύρια πηγές...

Και σώπασε κι εκείνος, γιατί έκλαιγε...

- Να εκεί είναι. Άφησέ με να κάνω ένα βήμα μόνος μου.

Και κάθισε γιατί φοβόταν. Είπε πάλι:

- Συ ξέρεις... το λουλούδι μου. Είμαι υπεύθυνος γι' αυτό! Κι είναι τόσο αδύναμο. Κι είναι τόσο αθώο. Έχει τέσσερα αγκάθια όλα κι όλα για να προστατεύεται ενάντια σ' όλον τον κόσμο.

Κάθισα κι εγώ γιατί δεν μπορούσα πια να στέκομαι όρθιος. Είπε:

- Να... Αυτό είν' όλο...

Δίστασε λίγο ακόμη, ύστερα σηκώθηκε. Έκανε ένα βήμα. Ένιωσα να μου κόβεται η ανάσα.

Δεν έγινε τίποτε. Το μόνο που είδα, ήταν μια λάμψη κίτρινη κοντά στον αστράγαλό του. Για μια στιγμή απόμεινα ασάλευτος. Δεν φώναξε. Έπεσε απαλά, όπως πέφτει ένα δέντρο. Κι ούτε έκανε κάποιο θόρυβο, καθώς είχε πέσει πάνω στην άμμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Τώρα πια, βέβαια, έχουν περάσει κιόλας έξι χρόνια. Δεν έχω ακόμη διηγηθεί σε κανένα τούτη την ιστορία. Οι σύντροφοί μου που είχαν έρθει να με δουν, φάνηκαν πολύ ευχαριστημένοι που με ξανά 'βλεπαν ζωντανό. Ήμουν λυπημένος, μα τους έλεγα: Είναι από την κούραση...

Τώρα έχω παρηγορηθεί κάπως... όχι ολότελα ωστόσο. Όμως ξέρω πολύ καλά πως έχει ξαναγυρίσει στο μικρό του πλανήτη γιατί, με το χάραμα της μέρας, δεν ξαναβρήκα το σώμα του. Δεν ήταν δα κι ένα σώμα τόσο βαρύ... Και τη νύχτα μ' αρέσει ν' αφουγκράζομαι τ' αστέρια. Είναι σαν πεντακόσια εκατομμύρια κουδουνάκια...

Μα να που έγινε κάτι παράξενα υπέροχο.

Στο φίμωτρο που είχα ζωγραφίσει για το μικρό πρίγκιπα, ξέχασα να προσθέσω το δερμάτινο λουρί! Ποτέ δεν θα μπορέσει να το δέσει στ' αρνί του. Κι έτσι αναρωτιέμαι: «Τι έχει γίνει στον πλανήτη του; Ίσως το αρνί να έφαγε το λουλούδι...»

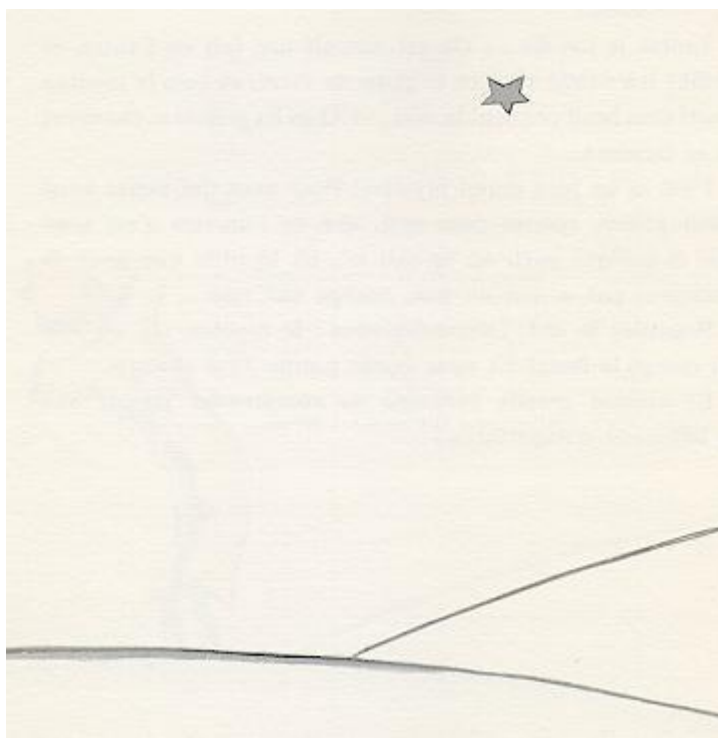
Αλλοτε πάλι λέω μέσα μου: «Σίγουρα όχι! Κάθε νύχτα ο μικρός πρίγκιπας σκεπάζει το λουλούδι του μ' ένα γυάλινο δοχείο και προσέχει πάρα πολύ το αρνάκι του... «Τότε νιώθω ευτυχισμένος. Κι όλα τ' αστέρια γελούν γλυκά».

Μερικές φορές σκέπτομαι: «Καμιά φορά μπορεί να ξεχαστεί κι αυτό φτάνει. Κάποιο βράδυ ξέχασε να βάλλει το γυάλινο καπάκι ή το αρνάκι βγήκε χωρίς θόρυβο, όσο κρατούσε ακόμη η νύχτα...» Τότε τα κουδουνάκια αλλάζουν κι αρχίζουν να κλαίει!...

Εδώ υπάρχει ένα μυστήριο πολύ μεγάλο. Για σας που αγαπάτε το ίδιο το μικρό πρίγκιπα, όπως και για μένα, τίποτε στο σύμπαν δεν είναι το ίδιο, αν σε κάποιο μέρος, κανείς δεν ξέρει που, ένα αρνάκι που ποτέ δεν το είδαμε, έχει φάει, ναι ή όχι ένα τριαντάφυλλο...

Κοιτάξτε προσεχτικά τον ουρανό. Αναρωτηθείτε: το αρνί, ναι ή όχι, έφαγε το λουλούδι; Και αμέσως τότε θα δείτε πως όλα αλλάζουν...

Και κανείς μεγάλος δεν θα καταλάβει ποτέ πως αυτό έχει τόσο μεγάλη σημασία!

Αυτό είναι, για μένα, το πιο όμορφο και το πιο θλιβερό τοπίο του κόσμου. Είναι τα ίδιο με το τοπίο της προηγούμενης σελίδας, όμως το σχεδίασα ακόμη μια φορά για να σας το δείξω καλύτερα. Σ' αυτό εδώ το μέρος εμφανίστηκε ο μικρός πρίγκιπας, κι ύστερα χάθηκε. Κοιτάξτε όσο μπορείτε πιο προσεχτικά τούτο το τοπίο, έτσι ώστε να 'σαστε σίγουροι πως θα το αναγνωρίσετε αν κάποια μέρα ταξιδέψετε στην Αφρική, μέσα στην έρημο. Και αν τύχει να περάσετε από 'κει, πολύ παρακαλώ σας, μη βιαστείτε, περιμένετε λίγο, ακριβώς κάτω απ' τ' αστέρι! Αν τότε ένα παιδί έρθει κοντά σας, αν γελάει, αν έχει κατάξανθα χρυσά μαλλιά, αν δεν απαντάει όταν του κάνετε ερωτήσεις, θα μαντέψετε με σιγουριά ποιος είναι. Τότε φανείτε ευγενικοί! Μην μ' αφήσετε στην τόση μου θλίψη: γράψτε μου γρήγορα πως ξαναγύρισε...

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΕΓΙΝΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝΔΥΜΙΩΝ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007